

НАМ УЛУУҤУН КҮНДҮ ОЛОХТООХТОРО!

Саргылаах Саҥа 2010 сыл салаллан кэлбитинэн итии-истин эбэрдэ!

Саҥа дьыл биһиги бары күүтэр биир кэрэ бырааһынныкпыт буолар. Бу күн бары бэйэ-бэйэҕэ сырдык ыра санааны, тус олохпугар дьолю-саргыны уонна бары ситиһиилэри түстүүбүт.

Ааһан эрэр 2009 сыл улуус социальнай-экономической сайдытыгар, тыа хаһаайыстыбатыгар үтүс ситиһиилэрдээх түмүктэнэн эрэрбиттэн биһиги астынабыт уонна бу киириилэр эһиги ыкса сыһаангытынан ситиһилиннилэр дьэн бэлиэтиэхпин баҕарабын. Үүнэр сылга эмиэ манньк бииргэ түмсүүлээхтик үлэлээтэхпитинэ өссө үрдүк көрдөрүүлэр баар буолалларыгар бигэ эрэллээхпин.

Онон кэлэн иһэр Саҥа дьыл эһиэхэ барыгытыгар элбэх дьолу-соргуну, ситиһиилэри аҕаллын, туруоруммут сорукутартыт барыта туоллуннар, чугас дьоннугут сылааһа уонна эрэллээх доҕотторгут иллэрэ эһиэхэ бука барыгытыгар тулхадыйбат тирэх, энчирээбэт өйөбүл буоллуннар.

Баҕарыам этэ дьиз кэргэннитигэр саха алмааһын курдук кытаанах доруобуйаны, уйгу-бийан, иллээх-эйэлээх, чэгийн-чэбдик олоҕу, өйдөһүүнү, түмсүүлээх буолууну. Үүнэр дьыл үтүнү үксэтин, кэрэни кэрэһэлээтин, үрдүктөн үрдүк ситиһиилэри аҕаллын. Дьоллоох буолун, бар дьонум!

А.И.ИЛЬИН,
«Нам улууһа» МТ баһылыга

КҮНДҮ БИИР ДОЙДУЛААХТАРЫМ!

Эһигини Саҥа дьылынан истинник эбэрдэлибин!

Ааһан эрэр сылы атааран иһэн, мин эһиэхэ үтө тыллары, эһиги үлэбит, олоххо дьулуургут, олоҕу таптыргыт иһин махтал тылларын этиэхпин баҕарабын. Төрөөбүт дойдубут силигилии сайдарын, кэнчээри көлүөнэбит туһунан өйдөөн-санаан туран, ааспыт сылга эһиги хас биирдиигит республикабыт сайдарын туһугар бэйэбит сэмэй кылааккытын киллэрбиккит. Биһиги киэн туттарбытыгар төрүөт баар, ааһан эрэр 2009 сылы элбэх ситиһиилэрдээх сылынан ааҕабыт: Россияҕа уонна Саха республикатыгар экономика бигэ туруктанарыгар, олох уонна общество бары араҥатыгар үчүгэй тенденция үөскээтэ.

Кэлэр сыл — Улуу Кыайы 65 сыла. Күндү ветераннарбыт, эһиэхэ сүдү хорсун быһыыгыт иһин сүгүрүйэбит! Кытаанах санааны, туруктаах буолууну уонна кытаанах доруобуйаны баҕарабын!

Россия Президенин ыйааҕынан 2010 сыл Уччулал сылынан биллэрилиннэ. Биһиги бары уопсай сыалбыт-сорукпут — учуутал идэтин престиһин уонна социальнай статусун үрдэтии. Педагогка общество саамай күндүттэн күндүтүн — бэйэтин инникитин, эдэр гражданины иитиини итэҕэйэр.

Саҥа киириилэргэ чугаһаан иһэбит — кэлэр сыл инвестиционной мегабырайыактар сылларынан буолуоҕа, бу бырайыактары олоххо киллэрии саха норуотун олоҕун хаачыстыбатын уонна туруктаах буолуутун тупсарыаҕа. Бөһүөлэктэри гаастааһынна, олоһор дьизини тутууга, атын да, дьонго ордук наадалаах объектары тутууга үлэ салҕанан барыаҕа. Биһиги ыарахан олохтоох сирбитигэр хас биирдии киһи олоҕо тупсарыгар бэйэбит кыахпытын ууран үлэлиэхпит.

Ааспыт сылга төрөөбүт Сахабыт сирэ сайдарын туһугар үлэлээбит уонна инникитин даҕаны республикабыт сайдытыгар бэйэтин кылаатын киллэрэргэ бэлэм дьонго улахан махталбын тиэрдэбин.

Үөрүүлээх бырааһыннык буолаары турдагына эһиги уонна чугас дьоннугут доруобай буолалларыгар, оҕолоргут үөрдэ туралларыгар, дьизэбит иһигэр байылыат олох, онтон үлэтитигэр ситиһи баар буоларыгар баҕарыам этэ. Бу баҕа санаалары биһиги бары кураннар тыаһыыр кэмнэригэр испитигэр этэбит.

Ньүргүн ТИМОФЕЕВ,
Саха республикатын народнай депутата

НАМ УЛУУҤУН ҮТҮКТАБЫЛЛААХ ОЛОХТООХТОРО!

Кэм-кэрдий эмиэ биир түһүүлэрдээх, тахсылардаах сыла ааһан эрэр. Арасыйыа эбэ хотун, Саха сирэ үп-харчы кризис кэлэн аймаабытын үрдүнэн тудуктастылар. Биһиги хас биирдиибит бу ааһан эрэр сылга элбэҕи биллибит-көрдүбүт. Саха сирийн Президенэ, правительствота, Ил Түмэн депутаттара дьоммут-сэргэбит олохторо айгыраабатын туһугар үлэли-хамсы сатаатыбыт. Ол иһин билигин сылы этэннэ түмүктэтибит дьэн этэр кыахтаахпыт. Кэлэр сылга биһиги Улуу Кыайы 65 сылын бэлиэтиэхпит. Бу биһиги норуоппугар улуу бырааһыннык. Кэлэр сылга элбэх үлэ биһиги бэтэрээннэрибитин чизэстэһиннэ, Улуу Кыайыны үйэтитиһэ барыаҕа.

Кэлэн иһэр Баабыр сыла саха норуотугар баабыр курдук күүһү-күдэҕи, кыайылары-хотуулары аҕаллын! Кэлэр сыл элбэх быйаннаах, хас биирдиигитигэр ситиһиилээх буоллун! Эһиэхэ барыгытыгар чөл доруобуйаны, самныбат санааны, олоххо дьулууру баҕарабын.

Николай РУМЯНЦЕВ,
Саха республикатын народнай депутата

НЭҢИЛИЭК ҮТҮКТАБЫЛЛААХ ОЛОХТООХТОРО!

«Ленскэй нэһилиэк» МТ дьаһалтата уонна депутаттара эһигини кэлэн иһэр саргылаах Саҥа дьылынан итиитик-истинник эбэрдэлиилэр!

Биһиги инники кэскилбит, олохпун сайдыыта хас биирдии киһи таһаарылаах, айымныылаах үлэтиттэн, өйүттэн-санаатыттан тутулуктаах. 2010 сыл хас биирдии үлэһит киһиэхэ, дьиз кэргэннэ үчүгэйи түстүүр, инникигэ эрэли саҕар, баайы-дуолу ханатар өрөгөйдөөх сылынан буолуохтун!

Баҕарабыт эһиэхэ саха алмааһыны кытаанах доруобуйаны, сылаас иллээх-эйэлээх олоҕу, таһаарылаах үлэни! Саҥа ситиһиилэри, былааннаах үлэлэргит барыта туоларыгар!

П.М. ПОПОВ, «Ленскэй нэһилиэк» МТ баһылыга

2010 СЫЛ — МАҢАН БААБЫР СЫЛА

Үүнэр сыл илинни гороскобуна маҥан дьүһүннээх тимир (металлическай) баабыр (тигр) бэлиэлээх. Үһүээннэ кэпсээнэринэн, ааспыт сыл хаһаайына Оҕус биирдэ хабыр-хапсыһыыга Баабыры кыайбыт уонна күлүү-элэк оностубут. Онтон ыла Баабыр Оҕустары абааһы көрөр эбит, онон 2009 сылы атаараргытыгар олох хайдамаан, баабыр кыылы кыыннаамаан.

Оттон кэлэр сылы ытыктабылы, эрэли кытта көрсүөхтээхпит. Маҥан Баабыр сыла — үһүлүчүлаах дьон уонна күүстээх санаалаахтар, өркөн өйдөөхтөр күөн көрсөр сыллара, үрдүк ситиһиилэрдээх уонна бүтүн олох туругун тургутан көрөр сыл.

2010 сылга үрүн көмүс сыаланаар, тоҕо диэтэр Баабырбыт маҥан дьүһүнэ — үрүн көмүс. Дьинэр, Баабыр сыла олунньу 14 күнүгэр, тапталлаахтар күннэригэр сөп түбэһэн, саҕаланар. Илинни гороскобуна, кэлэр сыл үтүөлэринэн Дракон, Ыт, Коза уонна Оҕус сыллары-

гар төрөөбүттэр туһанахтара, оттон Эбисийээнэ уонна Бөтүүккэ Баабыр сыла сыанан аҕаабат үһү.

Кытай халандаарынан Баабыр сыллара: 1914, 1926, 1938, 1950, 1962, 1974, 1986, 1998, 2010...

Баабыр сылыгар төрөөбүт биллиилээх дьон: Марко Поло,

Дмитрий Донской, Иван Грозный, Людвиг ван Бетховен, Александр II, Георг Гегель, Карл Маркс, Ромен Роллан, Герберт Джордж Уэллс, Айседора Дункан, Петр Врангель, Агата Кристи, Вячеслав Молотов, Елизавета II, Хо Ши Мин, Шарль де Голль, Дуайт Эйзенхауэр, Юрий Андропов, Мэрилин Монро, Стив Уандер, Том Беренджер, Том Круз, Деми Мур ода.

ЫЧЧАТ СЫЛЫН ТҮМҮКТЭРЭ

PDF Compressor Free Version

СЫЛГА БЫТХАЙ ӨЙДӨБҮЛЛЭРЭ

Дойдуга кэниик хас биридий сыл биир ситиминэн баран иһэр. Дьиз кэргэн, Ыччат, Учуутал сыла. Онуоха Учуутал сылын кирбиитигэр үктэнээри туран, ааһан эрэр сылбыт аанын өсөө биридэ сэгэтэн көрүүххэ эрэ.

Ыччат сылынар үгүс үлэ, кэскиллээх тэрээһиннэр, чакчыта даһаны, араас таһымнаах үгүс тэрээһиннэр олус көхтөөхтүк ытытыллылар. Бары улуустарга сыл сафаланы абыттан ыччакка сыһыаннаах үлэ күөстүү оруунан барбыта. Олор истэригэр саамай сүрүннэринэн үлэһит эдэр дьон ортотугар ытытыллыбыт республикатаабы спартакиаданы ааттыбыт. Нэһилиэнньэ бары эдэр киһитин хабарга сорукуттаммыт спартакиада сыалын ситтэ. Ону ыччакка киэнник тардаммыт лапта, баскетбол, фитнес көрүүннэрэ кирибиттэрэ туоһулуур. Спартакиада барыта 5000 эдэр киһи республика 156 нэһилиэгиттэн, 68 коллективттан кыттыыны ылбыта. Аны кыайыылаахтарга бириистэрэ да ботуччу сыаналаахтар. Бастаабыт хамаандалар УАЗ масссынанан, спортивнай инвентарынан бэлиэтэммиттэрэ.

Биһиги улууспуттан манна Хамаатта нэһилиэтин ыччата кыттыбыта. Хамаандабыт төһө да миэстэлэспэтэтин иһин, сыл саамай кылаабын тэрээһинигэр кыттан, бэйэтин көрдөрөн, атыттары кытта күүһүн холоһон көрбүтэ да, саныахха астык. Хамаанда капитана **Александр Жирков** улууска Ыччат сылын түмүктүүр дьоро киһи ыччат отделыттан Бочуотунай грамота ылбыта.

Үгэскэ кубулуйбут күүлэй быһыл олус киэнник үрдүк таһымна ытытылынна. Хас да улуһунан тарбанан от үлэтэ кургүөмнээхтик барбыта. Мэңэ-Ханалас Өлөхөйгүр эдэр баһылыктаах нэһилиэктер ортолоругар күрэхтэспиттэрэ. Манна Түбэ баһылыга **Константин Федоров** хамаанда кыттыбыта. **Проконий Готовцев** «Киэн суоллаах охсооччу» анал ааты ылан кэлбитэ. Республикаабы күүлэй күрэхтэһиитин түмүктүүр тэрээһининэн биһиэхэ, Хатырыкка, киэн-куон Кэһили арыыга ытытыллыбыт от охсуутун ааттыбыт.

Улууспут 8 нэһилиэгиттэн уонна Уус-Алдантан сүүсчэкэ ыччат түмсөн от охсон күһүйбүттара. Бэриллибит дектар аһара сири икки чаас иһигэр охсон бүтэрэр сорукутубута. Бу соруку ким хайа иһинэ? Үөдэй хамаандата толорбута. **Владимир Федотов** «Бастың охсооччу», **Екатерина Дьяконова** «Хоннохтоох охсооччу» ааттаммыттара. Сыл түмүгүнэн Хатырык нэһилиэтин ыччатын лидерэ **Дария Протодаконова** «Сыл лидерэ» аат инэрелиннэ. Оттон «Үөдэй нэһилиэгэ МТ» ыччаты кытта үлэҕэ бастың муниципальнай тэриллинэн ааттанна.

Устудьуон аймах хаһан баҕарар инники күөҥнэ сылдыар аналлаах. Бу сылга киһи үлэтэ ордук күүрээһинээхтик барда. Республика тутар этэрээттэрин быһылгы үлэтэ үрдүктүк сыана-

ланна. Дойду үрдүнэн «Бастың тутар этэрээт» ааты Саха сири-нээҕи «Туһаада-Владивосток» этэрээтэ ылла. Онон историяҕа хаалар умнуллубат түгэн тосхойдо. Барыта 4567 устудьуон тутар этэрээттэргэ хабылынна. Олортон үс этэрээт, 55 ыччат талыллан Сахалинҥа, Владивостокка, Сочига тиийэн үлэлээтилэр. Бу эдэр саас умнуллубат, үлэ романтикаҕыттан Намнааҕы педагогической колледж устудьуоннара туора турбаттылар. «Россиятаабы тутар этэрээттэр» Бүтүн Россиятаабы хамсааһынна кыттыһан 30-ча ыччат ахсааныгар киһирсэн Сахалинҥа

аатынан государственность музейыгар алын уонна орто профессиональной үөрэх студентна-рын республикатаабы иккис сьеһэ буолбута. Манна республика араас мунуктарыттан сүүстэн таһа ыччат кыттыбыта. Форум «Ыччат сылын ааспыт суоллара» диэн ааттанан ытытыллыбыта.

Республикабыт биир кырды-аҕас куората, кырылас кумахта-ах Бүлүүгэ ытытыллыбыт Ман-чаары оонньууларын спартакиа-датыгар Намнааҕы педагогической колледж выпуск-нига өбүгэлэр оонньууларын

СЫЛ СИТИИИЛЭРЭ

Улууспут сүрүн хайысхатыгар, тыа хаһаайыстыбатыгар 2009 сыллаабы оттоһунҥа республикатаабы күрэхтэһиигэ бастаата.

Доруобуйа харыстабылыгар ааспыт сылга улуус киинигэр поликлиника акылаата түспүтэ ситиһииттэн буолар.

Промышленность, тутуу салаатыгар Нам-Түбэ суола онгоһуллан бүтүүтэ кырдык да өр күүтүллүбүт бэлэх диэххэ сөп.

Културабыт ситиһиилэриттэн Никольскайга сир үлэтин 200 сылын чэрчитинэн ми-элинсэ, чочубуна тутуллуутун, Партизанна административнай-культурнай киин үлэҕэ кирибитин ааттыахха сөп.

СР Президенин Ыйаабынан биһиги биир дойдулаахпыт **Алексеев Николай Кирил-лович** физическэй культура уонна спорт эйгэтигэр улахан кылааты киллэриитин иһин **Д.П. Коркин** аатынан СР Государственной бириэмийэтин лауреатынан буолла.

Биһиги хаһыаппыт фотокорреспондента, тумус туттар ыччаппыт **Лена Уваровская** Ыччат сылын түмүгүнэн «Эдэрдэр — эдэрдэр харахтарынан» диэн журналистар респу-бликатаабы конкурстарыгар «Дьарыктаах буолуу» номинация кыайыылаабынан буолла. **Лена** бу үрдүк ситиһиитинэн эбүрдэбитигэр ааҕааччылар эмиэ кыттыһааххыт дии саныыбыт.

балык астыы бара сырыттылар. Информатика салаатын үһүс кууруһун устудьуона **Михаил Васильев** салайытынан сэттис буолан Корсаковский оройуон Бастакы Падь дэриэбинэтигэр «Калипсо» балык собуотугар үлэлэбиптэрэ.

Наука уонна профессиональ-най үөрэхтэһин министерство-та өссө 2008 сылга «Нам улуһа» МТ-ны, Намнааҕы профтех-кытта биһигэ үлэһиттэргэ үс өрүттээх сөбүлөһүмүнү туньэсип-тэ. Ол чэрчитинэн сыл устата үгүс тэрээһиннэрэ ыытта. Ыч-чат сылын арыллыыта лиһэйтэн сафаламмыттара. Профтех-кытта үөрэнээччилэрэ «Шаг в буду-щую профессию» диэн үһүс рес-публикатаабы научнай-практи-ческой конференцияҕа кытты-быттара. Барыта 11 дакылаат аахпыттара, быыстапкаҕа 6 үлэни туруорбуттара. Манна **Тит Данилов** «Ньургун Боотур» Орто дойду буюуна» диэн сэлги муоһуттан кыспыт онгоһута 1-кы миэстэни ылбыта. Саха устудь-уоннарын соһуон 16 көрүннээх спартакиадатыгар профтех-курсааннара 1-кы миэстэни ылан дипломунан, кубогунан наҕараадалааммыттара.

Түмүктүүр тэрээһиннэри-нэн Хатырыкка М.К. Аммосов

түһүмэбэр үһүс миэстэни сити-стэ. Киһи — эдэркээн **Алек-сандр Тимофеев**, Юрий Эвер-стов иитиллээччигэ, тренерин аатын түһэн биэрбэтэ. Бу спорт эйгэтигэр саҥа үктэнэн эрэр ки-һиэхэ улахан ситиһии.

Ыччат министерствотын са-лаатынан 7200000 солк. суумала-ах грант харчыта эдэр дьон өркөн өйдөрүнэн тобулбут санааларын олоххо киллэрэллэригэр түгэти-линнэ. «Олорор дьиз» республи-катаабы тус сыаллаах программа «Эдэр ыаллары дьизэнэн хаач-чыйыы» хос программатынан улуус 19 эдэр ыала дьиз туттар-га субсидия сертификатын ылла. Киһилэртэн 7 оҕолоох эдэр ыал Сивцевтэр ийэлэрэ **М.И. Сивце-ва** Россия Ийэлэрин күннэрин көрсө, республикабыт прави-тельствотын председателэ **Е.И. Михайлова**ттан «Күн күбэй Ийэ» түөскэ анньыллар бэлиэни ылла. Бэлиэтэн эттэххэ, быһыл 137 эдэр ыалбаар буолбут, 418 оҕо күн сириҥ көрбүт.

Онон бу ааһан эрэр сылга ыччат үлэтинэн-хамнаһынан, ситиһиитинэн улахан болго-мону тарта. «СР ыччаттын туһу-нан», «СР тутар этэрээттэрин туһунан» быйыл икки сокуон барыла бэлэмнэннэ, эһиил рес-публика сокуонун быһыыты-нан ылыллыахтара. «2010-2012 сс. СР ыччата» диэн государ-ственной тус сыаллаах програм-ма быйылгы дьыллаах кээмэй-инэн хаалла. Патриотической иитиигэ туһуланар харчыны кытта, уопсай граннар кээмэй-дэрэ улаатта. Манан ыччакка улахан, суолтаах өйбүл баара көһүннэ. Онон төһө да Ыччат сыла түмүктэммитин иһин, киһи сүрүн санаата, сыала-соруга, хайысхата хас биридii эдэр киһи өйүгэр-санаатыгар, оло-дор-дьаһагар, үлэтигэр-хамна-һыгар салҕанар.

Л. УВАРОВСКАЯ

КҮНДҮ ДОБОТТОР!

Өссө биир сыл ааһан эрэр. Саҥа дьылыннан эбэр-дэлээн туран кэлэр сылга ыра санаабыт туоларыгар, аҕа саастаахтар үһүн үйэлэнэргитигэр, эдэр-эмэн өттө билиҥни уустук олоххо дьонун миэстэни буларгы-тыгар баҕарыам этэ. 2010 сылга улууспут хаһыата 75 сыллаах үбүлүөйүн бэлиэтиир, бу аһардас редакция бырааһынньыга буолбат — барыбыт кэрэ-бэлиэ түгэммит! Олохтон хаалыман, хаһыат хас биридин нүөмэрин көтүппэккэ аабын, үлэ тупсарыгар баҕа санааларгытын мэлдьи биллэрэ турун, сибээскитин быһыман.

Владислав КАСЬЯНОВ, редактор-директор

2010 СЫА — РОССИЯҔА УЧУУТАЛ СЫЛА

Кэлэр 2010 сыл учууталларга аһаарын туһунан Россия Прези-денэ Д.А. Медведев өссө 2008 сылга үтэс буолбут Федеральной Мун-һааха анал суругар иһитиннэрибэтэ. Онон Учуутал сылыгар бэ-лэмнэни эрдэттэн барбыта. Сыл устата Президент государство са-лаататын, үөрэх үлэһиттэрин иһигэр туруорбут сорукутарын толорон элбэх үлэ, дьаһал ытытылынна. Бу сорукутарга учуутал ору-олун үрдэтии, оскуолалары саҥалык хааччыйыы, өрө доруобуйа-тыгар болгомотону күүһүрдүү о.д.а. үөрэх тиһигин тупсарар, аныгы ирдэбиллэргэ сөп түбэһиннэрэр үлэһиттэр киирэллэр.

Биһиги улууспутугар Учуутал сылын биллэн турар, үөрэх уп-равления иилээн-сафалаан ытытыа. Онон дьонун олук ууру-луһа ол курдук 2009 сыл түмүгүнэн үөрэҕири систематын модернизациялааһын комплекс-най бырайыактарыгар ситиһии-лээхтик кыттан Нам улуһун үөрэхтин управлениета СР үөрэх министрин Махтал суругун тут-та. Начальник **В.Н. Дьяконова** «КПМО лидера» диэн анал аат инэрелиннэ.

Үөрэҕири национальной бы-райыак чэрчитинэн 7 учуутал РФ Президенин 100 тыһ. солк. гранын ылбыттара республикаҕа биир ба-стын көрдөрүү. Улуустаабы гим-назия государственной экзамен түмүгүнэн «2009 сыл кыһыл көмүс оскуолата» анал бириһи-нэн наҕараадалааммыта. Оттон гимназия черчение учуутала **А.В. Новгородов** Саха сири «Сыл учуутала» буолбута. Түбэ орто ос-куолатын директора **С.Н. Лукина** «Эдэр салайааччы» Бүтүн Росси-ятаабы конкурс региональной ту-рун кыайыылаабынан табыста.

Үөдэй оҕо саадын иитээччигэ **Т.Н. Афанасьева** «2009 сыл тыа оску-олата» республикатаабы педагогической дьаарбанка кыайылаа-бынан ааттанна.

Манньк ситиһиилэрдээх Нам улуһун учууталлара анал сыл-ларын көрсөллөр. 2010 сыла үөрэх управлениета тэрийиитинэн, дойду, республика таһымнаах конкурстарга кыттыахтара: «Рос-сия бастың оскуолата», «Бастың директор», «Үөрэҕири лидерэ», «Учуутал оҕо хараһынан», «Учителни, славится Россия, ученики приносят славу ей», «Киһини иитиэххэ», «Сүрэхпин оҕолорго аны-ыбын», «Сыл учуутала», «Общественник учуутал», пед. үлэ вете-раннарыгар «Учитель, перед именем твоим...». Улуус иһинэн «Бас-тың дистанционной педагог» II конкурс, «Сыл учуутала», проф-союзнай лидердэр конкурстара, эдэр үлэһиттэр фотоконкурс-быыстапкалара ытытыллыахтара.

Сонун дьаһалынан педагогтары өйүүр сыаллаах улуус баһылы-тын граннарын уонна бириэмийэлэрин туттарыахтара. Манна бас-тыһанар 10-ча хайысханан быһаарыллыахтара. Улуус дьаһалтатын, чулуулан капиталнай тутуу управлениетин кытта биһигэ үлэлэ-һэн, федеральной уонна республика тус сыаллаах «Жилище» про-граммаларыгар кыттыһан учууталлары дьизэнэн хааччыйыыга үп көрүллүбө. 30 төбө убаһа учууталларга аһаан бэриллэрэ былаан-нанар.

Учуутал сылыгар учууталга ирдэбил күүһүрэн, араас үөрэтэр семинарлар, аһаҕас дискуссиялар, илэни үрдэтэр курстар сыл ус-тата тохтообокко ытытыллыахтара. Ол иһигэр үлэтэ суох учуутал-ларга, иитээччилэргэ аһаан идэҕэ үөрэтии, дьыһтээби оҕо саадтары тариналларигэр көмө көрүлүбүттэрэ. Педагогтарга экономика уон-на предпринимательство төрүттэрин үөрэтэр курстар тэриллиэх-тэрэ. Улуустаабы педагогической аабыллар Учуутал сылыгар аһа-нан муус устарга кыттыллыахтара. Ыам ыйыгар Улуу Кыайыы 65 сылынан сэрии ветераннара учууталлары чиэстээһин буолуоҕа. Бэс ыйыгар «Тыа оскуолата» диэн улуустаабы быыстапка-дьаарбанка былааннанар. Үөрэтэр предметтэр циклыларынан арааран, учуутал-лар форумнара былаан быһыытынан ытытыллыахтара. Күһүн би-һиги улууспутугар «Лена» окурук региональной форумугар учу-уталлар мустуохтара. Бу үлэ түмүгүнэн сыл бүтүүтэ үөрэх управ-лениета брошюралары уонна Учуутал сылын кэрэһэлиир каталог таһаарыаҕа.

Сыл устата учуутал үтүө уобараһын сырдатар сыаллаах куль-тура, спорт уонна сонуннары иһитиннэрэр средстволарын нөҥүө баһаам үлэ былааннамыт. Биһиги хаһыаптыгар анал рубрика арыллыаҕа. Республика хаһыаттарыгар, телевидениеҕа учууталлар үлэлэрин бастың сырдатыыга конкурс биллэриллибэ, «Учуутал-тын эбүрдэлээ!» диэн акция ытытыллыаҕа. Үтэс быһыытынан үө-рэнээччилэр өйтөн суруйууларын конкурс буолуоҕа. Интернет киэҥ куйаарын баһылаабыт учууталларбыт эмиэ онно ытытылар кон-курстарга, чат-конференцияларга кыттыахтара, оскуолалар, уп-равление сайтарыгар отчуоттуохтара. Оттон спорка «Лена» оку-рук үөрэх үлэһиттэрин профсоюзнай тэриитэлэрин икки ардыла-рыгар күрэхтэһиилэр ытытыллыахтара. Патриотической ыраа көрүү-конкурса Аҕа дойду көмүскээччилэрин күнүн көрсө была-аннанар. Профсоюзнай хамсааһын ветераннарыгар аналлаах үөрүүлээх биэчэр ыам ыйыгар буолуоҕа. Оттон Учуутал сылын са-наттыгар улуус үөрэҕириитин виртуальной музейи арыллыыта бы-лааннамыт.

Л. НОВГОРОВО

Доботтоор, сарсын Саҥа дьыл! Дьикти үчүгэй бырааһынньык... Чуолаан, 12 чаас буолан эрэрин биллэрэн кураннар охсор кэмнэригэр, эһиги таа-лан, ах баран турабыт... Арааһа бары да бэлиэтээ-бикит буолуо, бастакы «бам-м-м» охсууга уу чу-умпу бүрүүкүүр, дьикти чуумпу... Ханна баҕарар, барытыгар. Айылбаҕа, дууһаҕа. Төбө диэтэр, бары-тугу эрэ күүтэбит, кэтэһэбит. Мин баҕарыам этэ, бу күүтүүлэр, кэтэһиннэр туолуннар. Санаан көрүн эрэ, төһөлөөх элбэх ыра санаа, эрэл этилэ-рэ, кэтэһиллэрэ буолуой? Баҕарабын баҕа санаа-ларгыт эрэлгитин толорон туолуннар. Барыгытын Саҥа дьылыннан!

Лена УВАРОВСКАЯ,
фотокорреспондент

Ааһан эрэр дьыл бэлиэ түгэнэ

СЫЛ ТҮЙГУНА

Ахсынны 16 күнүгэр культура үлэһиттэрин идэлээх союостарын 4-с отчуоттуур-быыбардыр конференцията буолан ааста. Улуус бары нэһилиэктериттэн бу эйгээ үлэлиир тэрилтэлэр барыта 66 делегаты талбыттарыттан, 50-тан тахса делегат кэлбит. Конференцияҕа ыңгырыылаах ыалдьыт быйытынан улуустаагы культура управлениетын начальнига Н.А. Соловьев сырытта.

Үөрүүлээх мунньах профсоюз председатели Р.Н. Горохова отчуоттуур дакылаатыттан саҕаланна. Бэлиэтээн эттэххэ, Раиса Николаевна бу дуоһунаска 2004 сылга үһүс отчуоттуур-быыбардыр конференция түмүгүнэн талыллыбыта. Манна 11 киһилээх комитет, ол иһигэр үс киһилээх ревизионнай комиссия талыллан биэс сыл устата 317 чилиэни кытта үлэлээн кэллилэр. Отчуокка бу сыллар усталарыгар туох сүрүн үлэлэр ытыллыбыттарын: тэрээһин үлэттэн саҕалаан, профсоюз активын үөрөтүн, үлэ усулуобуйатын тэрийии, үлэһит быраабын көмүскээһин, культурнай-маассабай тэрээһиннэр, партнерскай сыһыаннар, ветераннары кытта үлэ барыта хабыллан сибилии кэпсэнэ. Делегаттар отчуоту болдойон истэн баран, оруннаах ыйытылары биэрдилэр, санааларын эттилэр. Ол курдук «кэлэр болдьоххо билигин председатели хаалара ордук, кини культура эйгэтигэр өр сылларга үлэлээн уопуттаах салайааччынан биллэр онон эдэр салайааччыга күүс-көмө буолуо этэ», «кэлэр 2010 сылга культура үлэһиттэрин республикатаагы спартакиадата Наммыт улуугулар ытылларынан, куустарха хамаанда тэрийэргэ, ыалдьыттары таһымнаахтык көрсөргө улахан болжомтону ууруохха наада», «биир кэмнээх материальной көмөнү 500-тэн, 1000 солк. диэри үрдэтэ», ««Ньургунун» ансаамбыл 2011 сылга тэриллибитэ 50 сылын бэлиэтиир, онуоха балаһыанньабыт сочото суох...», «Хамаҕаттаа оҕо искусствотын оскуолатын дьиэтэ эргэрэн, ханнык да ирдэбилгэ эппиэттээбэт буолан эрэр», «Май-маҕаа икки үлэһити таһынан эбии библиотекарь штатын көрөргүт буоллар, нэһилиэһнээ болжомтотун, интэриэһин ордук тардыахпыт этэ» уода. этиилэри туруорустулар. Тыл эппиттэртэн үксүлэрэ ааспыт биэс сыллаах үлэни туйгунунан сыаналаатылар. Онон дьүүлээһини, куоластааһын түмүгэр делегаттар профком комитетын үлэтигэр «туйгун» сыананы туруордулар. Итиэннэ профком председатели Раиса Николаевнаны кэлэр болдьоххо салгыы үлэлииригэр мэктиэлээтилэр. Итиэннэ 15 киһиттэн турар сана састаап талыллына.

Саамай долгутуулаах уонна үөрүүлээх чааһынан бастыһнары бэлиэтээн наҕараадалааһын буолла. Ол курдук биэс сыл энкилэ суох болжомтолоохтук үлэлээбит 10 чилиэнгэ улуустаагы комитеттан махтал суруктар, биэс үлэһиккэ республикатаагы комитеттан грамоталар туттарылыннылар. Саамай улахан бэлиэтээһиннэри, республика профсоюзтарын федерациятын Бочуоттаах грамотатын Хатын Арыы «Алаһа» сынньалаң киинин үлэһиттэрин профсоюзун тэрийээчи В.Р. Слепцова уонна З.П. Винокуров аатынан оҕо искусствотын дьиэтин учуутала З.Н. Чумаевскай ыллылар. Оттон Р.Н. Гороховаҕа Россия профсоюзтарын федерациятын Бочуоттаах грамотата туттарылынна.

Л. УВАРОВСКАЯ

СЫЛ ТИҔЭХ САҢА ДЫИЭТЭ

Улуус киинигэр ахсынны тигэх күннэриттэн биирдэстэригэр оройуоннаагы суут саҥа тутуллубут дьиэтэ үөрүүлээх, үрдүк таһымнаах быһыыга-майгыга аһыллына. Саҥа толору хааччыллыылаах дьиэтин арыыйыга кыйыл лизтэни быһар үөрүүлээх түгэнигэр кытыннылар: Нам оройуонун суутун председатели Н.Н. Степанов, СР Үрдүкү суутун үрдүк соллолоҕо Е.В. Снегирева, СР Судебнай департаменын управлениетын салайааччыта С.С. Крикунов.

Бырааһыннык көрүн-нарын, далбарын иилээн-саҕалаан бытта, итиэннэ кизэргэттэ, биир дойдулаахпыт, биллиилээх ырыаһыт Дмитрий Барабанов. Малааһыны ырыанан-тойугунан доһуһуоллаатылар саха эстрадатын чаҕылхай сулустара Дархан уонна Радомир.

Кэлэр сыл кэрэмэн кэһиилээх кэллин, үүнэр дьыл үгүс үтүөнү үксэттин диэн сылаас иэйиинэн дьонуннаах түһүлгэ түмсүүтэ түмүктэннэ.

БЫДЫЙ Дьөгүүр

САҢА ДЫЛЫНАН, КҮНДҮ ААҕААЧЧЫЛАРБЫТ!

Нам улуунун бары олохтоохторун, күндү ааҕааччыларбытын кэлэн иһэр саргылаах Саҥа дьылынан истинник эбэрдэлибин! Бары үтө сүбэһит-төрбүтигэр, ыарахан кэммитигэр көмөлөһөр, өйүүр-дьоммутугар түгэниин туһанан махталбын тирэ-дэбин. «Энсиэли» тапталлаах хаһыаппыт сайда-чэрири турарыгар, сурутааччыга элбиктигэр, үгүс элбэх сонуннаах хас биирдии ыалга кэтэһилээх ыалдьыт буолан тийэригэр эһиги кырата суох кылааккытын киллэрсэргиттэн үөрөбүн. Кэлэр сыл эһиэхэ барыгыгыгар дьолу-соргуну, кытаанах до-руобуйаны, үтүөнү-кэрэни аҕалың!

Вера РЫКОВА,
отдел сэбиэдиссэйэ

АБЫЙАХ ТЫЛ МИННЬИГЭС

Ахсынны 17 күнүгэр Комдрагмет дьиэтин национальной художественной музейын саала-тыгар «Икола. Учитель. Искусство» диэн быйылгы ыччат сы-лын түмүктүүр, сана үүнэр учу-угат сылын көрсөр сыаллаах Намнаагы педагогической кол-ледж устудьоннарын уонна преподавателлэрин айар үлэлэ-рин киэн хайысхалаах быыс-тапката арылынна. Бу быыстап-каа преподавателлэр устудьон-нары кэрэ эйгэтигэр уһуйалларын, үөрэтэллэрин та-һынан талан ылбыт идэлэрин хайысхатынан үрдүк професси-ональной таһымнаахтык онор-бут үлэлэрэ үгүс көрөөччүлэр үрдүк сыанабылларын ыллы-лар. Оттон устудьоннар үлэлэ-рэ эмиэ биһирэнэн, саха ыччата инники өттүгэр искусство эйгэ-тигэр элбэҕи эрэннэрэрин көрдөрдө. Быыстапка тохсуньу 17 күнүгэр диэри үлэлиэҕэ.

М.А. ПЛАТОНОВА,
НПК музейын үлэһитэ

СЫЛ АРЫЙЫТА

Исторической наука доктора А.А. Борисов «Мымах» диэн бэчээккэ бэлэмнэннэлэ сылдьар кинигэтигэр билсistэххэ уонна Сэһэн Боло номоһор олоһурдахха, казактар атамааннара Иван Галкин Мурчуку аҕатын уһун кинээһиттэн Мымахтан остуруок тутарга сир көрдөөбүт. Ити саҕана, мурчукулар Өлүөнэ уна уонна хаҥас кытылларыгар сирдээхтэр эбит. Итини 1855 с. Серошевская онорбут картатыттан билиэххэ сөп. Мымах бадаҕа бэйэтин таһыгар омуктары кытта ыаллаһыан бадарбатах быһыылаах, онон билигин Хатас сириттэн сир биэрэргэ быһаарыммыт. Ити саҕана Мымах бэйэтэ Хамаҕатта сиригэр-уотугар (билигин ОДКХ-лар ыһаахтыыр сирдэ-рин уна өттүгэр) олоҕобута биллэр. Онон Мымах кинээс олоҕобут сирэ-уота Хамаҕаттаа буолара чуолкайданна.

У. СИВЦЕВА, СР культуратын туйгуна

КҮНДҮ РЕДАКЦИЯ!

Хатырык балыһатыгар 10-тан тахса күн эмтэммит кэммэр элэккэй-эйгэс, истинг сыһыан-наах эмчиттэргэ олус махтан-ным. Коллектив сүннүүнэн эдэр-дэр. Ол иһин махталым бэлиэ-тин бу хохонун Саҥа дьылга таһаараргыт буоллар.

Барыгыгыгар дьолу-соргу-ну баҕара хаалабын.

АБЫРАЛЛААХ ДА ДЬОННОР

(Хатырык балыһатын үтүөкэн коллективыгар)

Түлээрийэр да күммэр,
Туймаарыйар да кэммэр,
Кэлэн турар курдуктар
Айыы куттаах аанньаллар.Оччобуна, харахпар
Сырдык саҕах арыллар,
Эмиэ олох олоҕор
Дьоллоох түгэн салҕанар.Манньык сырдык танастаах,
Манньык маҕан бэйэлээх
Хайа дойду дьонноро
Ханылаһан турдулар.Тыастан-уустан үчүктэн,
Түүүбүн кытта куустуһан,
Дьоллоох түгэн дии санаан
Сыттым олус дуоһуйан.Атын сиртэн аанньаллар
Мустубатах эбиттэр,
Манна дьиннээх аанньаллар
Балыһаҕа хаамсаллар.Дьонно дьолу аҕалар
Кэмнэммэтэх сыаналаах,
Барыһахтан махтал ылар
Алгыс тэнэ суолталаах.Ааһа баран эттэххэ
Абыраллаах да дьоннор,
Чэһиэн-чэбдик буоллуннар
Манньык кэрэ аанньаллар.Ю.В. ПОТАПОВ-САРГЫН.
17.12.2009, Хатырык

БААБЫР СЫЛЫНАН!

Баабыр сылыгар бука бары чэгиэн-чэбдик буол-лун! Эргээн уонна өнгөнү оноруу үлэһиттэрэ, бас билэр маҕаһыннаахтар, хонон турдах аайы сыа-наны үрдэтимэн, кыраны-кырдыаһа кыһарыйы-ман, дьоннотун-сэргэтигин араҥаччылаан!

Григорий ЭВЕРСТОВ,
эппиэттиир секретарь

2009 СЫЛ БЭЛИЭ ТҮГЭННЭРЭ

(Экспресс-интервью)

В.И. Эверстов, саха-французскай оскуола ди-ректора:

— Саха-француз оскуолата — лицей буоллу-бут. Бу уларыыйы миэхэ, директор киһиэхэ, ула-хан бэлиэ түгэн.

Аан дойдуга кризис салҕанан бара турар, онон биһиэхэ эмиэ үлэлииргэ уустугурда, үп-харчы тийибэт, кырымчык.

Д.Г. Корякина, оҕо музы-кальнай оскуолатын завуһа:

— Анаста-сия Диодоро-ваҕа «Якутя-нин-2009» аат иҥэрилиннэ. «Евровидение» ырыа күрээбэ дойдубут тэбэр сүрүбэр Моск-ваҕа бытылын-на уонна поп-музыка хоруола аатырбыт Майкл Джексон күн си-риттэн барда.

Ньургун, харабыл:

Дойдуга элбэх киһи өлүүлээх быһылааннар тахсыта-лаатылар. Грузия күнтэн күн соһута элбээн иһэр. Терроризм хой-унна.

И. Левин, Хатырык олохтооҕо:

— Быйыл биһиги нэһилиэкпитигэр баһаары-най чааспыт тэриллибитэ 10 сылын бэлиэтээти-бит. Ааһан эрэр сылга дойду-үрдүнэн киһи өлүүлэ-эх баһаардар, быһылааннар буолуталаатылар. Бу барыта үлэбэ, дьонно сыһыанна халаатынастан таһыста. Дойдуга ыччат сыла түмүктэннэ. Эдэр дьон куурээннээх үлэтин көрдөххө, этэнгэ, үгүс ситиһиллээх сылааста.

Е.И. Шарина, Түбэ оскуолатын үөрэххэ ди-ректоры солбуйааччы:

— Тус бэйэбэр улахан үөрүүм — сиэннэн-ним. Нэһилиэкпитигэр хас эмэ сылы быһа кэтэс-пит суолбут оҕоһулан бүтэ, гаас киирэ турар. Оскуолабыт тэриллибитэ 85 сылын үөрүүлээх быһыыга-майгыга көрүстүбүт.

П.В. Абрамов, А. Шестаков аатынан сынньа-лаң киинин народнай театрын уус-уран салайа-аччыта:

— Элбэҕи эрэннэрэр, өйүүр, көмөлөһөр ана-лаах дойдуга ыччат сыла түмүктэннэ. Бүлүү куо-ратыгар Манчаары оонньуулаа хаһаангытааҕар да үрдүк таһымна бытылынна.

Аан дойдуга Майкл Джексон өлүүтүн киллэ-риэххэ сөп.

Лена Сивцева, атыылааччы:

— 2009 сылга уһаайба ылыннан дьэ көндөйө тутуннум. Бу ааһан эрэр сылга миэхэ саамай улахан, үөрүүлээх бэлиэ түгэним.

Ю.В. Потапов, үлэ ветерана пенсионер, Ар-бын:

— Улуус ыһааҕа Таллан Бүрэ төрөөбүтэ 100 сылыгар ананан суруйааччы төрөөбүт нэһилиэ-гэр Бөтүнгэ ыһылыбыта. «Отуу уота» литера-турнай түмсүү тэриллибитэ 25 сылын бэлиэтээ-тибит. Бу айар куттаах дьонно бэлиэ бырааһын-нык.

Россияҕа боростуой киһи оловун таһыма үрдэ-эбэт. Төттөрүтүн таһымы түһэр. Биир сиргэ тэп-сэннии олоҕобут. Тыа хаһаайыстыбата сайдыбат. Тыа сиригэр ыч-чат тохтообот. Биир кыһыта баар — Ийэ тылбытын малитэн эрэл-лэр. Саханы саха дэппит М.К. Аммосов аата ыйааһынна турар. Бэйэбитигэр биэрэллэр дуу, суох дуу? Туох хара батталай?!

С.И. Никитина, «Көлүкэчээн» оҕо саадын иитээччитэ:

— Дьэ кэргэммин ылан көрдөххө, улахан уолум армияттан сулуспалаан кэллэ. Оттон үлэбитигэр коллегабыт саҥа дьэ туттан ки-ирдэ. Мин бу икки түгэни ааһан эрэр сыл бэ-лиэ өрүттэринэн сыаналыбын.

Бэлэмнээтэ Л. УВАРОВСКАЯ

«АПК сайдыгта» национальнай бырайыак

САҢА ДЫАЛА— САҢА СОРУКТАР

Сыл бүтэһик интервьюта

Ааһан эрэр сылга Хатын Арыы нэһилиэгэр тыа хаһаайыстыбатын сүрүн салааларын өрө көтөдөр туһугар производственной тутуулары тутууга барбыт үлэ-хамнас туһунан балай да киэн-ник сырдаппыһыт.

Ол тутуулартан сорохторо үлэзэ киирэн, күһүңгү ыйдартан саҕалаан, биллгин тигинэччи үлэлээн эрэллэр. Балаҕа үлэ-хамнас сүһүн булан эрэр. Саҥа суол тэлиһин эрэр коллективка туох ситиһилэр, кыаллыбатах боппуруостар, былааннар баалларын уонна да атын боппуруостары тула «Эт-Ас» ХЭТ директорын Иван Егорович Евстафевы кытта көрсөн сээрэстэбит.

* * *

— Иван Егорович, тэрилтэн тэрээһинин, үлэлиир хайыскаларгыны биллһиннэр эрэ.

— «Эт-Ас» ХЭТ юридическэй сирэй быһыытынан 2009 сыл бэс ыйыттан үлэтин саҕалаабыта. Сүрүн дьарыкпыт — эккэ анаан ынах сүөһүнү иити, бэйэбит уонна нэһилиэнньэтэн, хаһаайыстыбалартан тутупт сүөһүлэритин анал уотуга туруоран баран сүөһүнү өлөрөр сыахпытыгар өлөрөн, астаан баран нэһилиэнньэни, улууспут сабыылаах тэрилтэлэрин сылы быһа быспакка этиһэн хааччыыны буолар.

Саҥа сыахпыт нөҕүө сылга 1000 төбө ынах сүөһүнү эбии аһатыны (откорм) тэрийэн баран аһарар кыах баар. Итини ситиһэр инниттэн 2010 сылга бэйэбит хаһаайыстыбаларыттан 200, онно өссө эбии нэһилиэнньэттэн 800 төбө ыччат сүөһүнү саас тутан дэлэй мэччирэннээх алааска таһааран көрөн-истэн уотарга сорук туруорунабыт. Итинник тэринэрибитигэр, биллэн турар, республикаттан үбүнэн көмө наада. СР правительствотыгар ити программабытын үбүнэн өйүүллэригэр сайаапка түһэрбиһит сэнэриллибит.

Быйыл сыахпытыгар 198 ынах сүөһүнү, 21 сылгыны астаатыбыт. Ити тыыннаах ыйааһынна таһаардахха 70 тоннага тэҥнэстэ. Былааммытын 141% толордубут. Сэтинньи ыйтан сүөһүнү тыыннаахтыгы тутууну тохтоттубут. Билигин сүөһү, сылгы этин эрэ тутта сыдыбыт, тохсунньу 1 күнүгэр дылы.

— Сүөһү туттарбыт дьонутун, хаһаайыстыбаларгытын кытта хайдах аахсан иһэбит?

— Сүөһүлэрин туттарбыттарга дуоҕабар быһыытынан 6 мөлүйөн солкубайы төлүөхтээх этибит. Онтон 2 мөлүйөн 200 тыһ. солкубайы төлөөтүбүт. Хаалбыт сууманы бу күннэргэ, сорботун кэлэр сыл

бастагы кварталыгар төлөһөн кэбиһэргэ үлэлэһэбит.

— Ситэ төлөспөтөх биричинэбит туохханы?

— Сыахпыт таһаарбыт этинэн олохтоох нэһилиэнньэни уонна оҕолорбут үөрэйэр, иитилэр тэрилтэлэрин, балыыһалары, кырджаастар дьиэлэрин хааччыйдыбыт. Үгүс тэрилтэлэргэ гарантйнай суруктары ылан I, II кварталга туттуохтаах эттэрин биэртэлэтибит. 2010 сыллаах бюджет бигэргэтиллэ

сорботун ньирэйдэрбитигэр иһэрдэбит, сорботун ахсынны 28 күнүгэр дылы үүт собуотугу үүтүгэр арыахпыт. Ынахтарбыт үүтүгэр сыата үрдүк — 4,5%. Билигин фермабытыгар 14 үлэһиттээхпит — 1 зоотехник, 1 ветбыраас, 6 сүөһү көрөөччү, 1 ис-тас үлэһит, 3 кочегар-харабыл, 2 тракторист.

— Аһылыгынан хайдах хааччылан олоҕобут?

— Кыстыкка киирэн баран 100-кэ тонна оту ороскуоттаатыбыт. Орус арыгытыгар бэйэбит бэлэмнээбит 297 т оттоохпут. Онно кыайан туораабат буолан нэһилиэнньэттэн, хаһаайыстыбалартан 168 тонна оту атыылаһарга күһэллһинибит, 20 тонна сенажтаахпыт. Модуттан 140 тонна сиилэс ылыахтаахпыт. Улуустан комбикормовай аһылык атыылаһарга 500 тыһ. солкубайдаах субсидия ылбыһыт. Зооветснабтан биодобавкалары, ылан эбии аһатабыт. Нэһилиэкпит дьаһалтатын во-

СЫЛ УБҮЛҮӨЙДЭРЭ

Быйыл биһиги улууспутугар улахан, дьон өйүгэр-санаатыгар уһун сылларга үтүө өйдөбүл буолан хатанан хаалар үбүлүөйдэр буолан аастылар.

Улууска сир оҕоһуутунан дьарыктаныы 200 сылын киэн далааһыннаахтык, үрдүк таһымна бэлиэтээтибит.

Улуустаабы ис дыыала отделын 90 сыла Бөтүг нэһилиэгэр ыһыах быһыытынан үрдүк таһымна бэлиэтэммитэ. Отдел өрөгөйдөөх үбүлүөйүгэр саҥа дьибэзэ киирэн үөрүүлэрэ үксээтэ.

Поэт Таллан Бүрэ төрөөбүтэ 100 сыллаах үбүлүөйүгэр анаммыт улуустаабы ыһыах Бөтүг нэһилиэгэр киэн ыгырыылаах, үрдүк таһымна ытыллыбыта.

Тутааччы, государственная деятель Н.С. Охлопков төрөөбүтэ 80 сылын Нам селотугар, Түбэзэ дьонунук бэлиэтээн аастыбыт, бу үбүлүөйгэ кини аатын сүгэр улуустаабы гимназия бэйэтин кылаатын киллэрдэ.

Олох соторутаабыта поэт И.Д. Винокуров-Чабылбан төрөөбүтэ 95 сылын улуус обществонна бэлиэтээтэ.

Ахсынны 24 күнүгэр «Отуу уота» литературнай түмсүү сүрэхтэммитэ 25 сылын улуус айар куттаах дьоно үөрэ-көтө бэлиэтээтилэр.

илик буолан төлөһө иликтэр.

Улуус депутаттарын сэбиэтин сессията ахсынны 26 күнүгэр кэлэр сыллаах бюджеты көрөн дүүллэһэн баран ылынна. Онон харчы хамсыыр, дьонго төлөһөргө усулуобуйа баар буолла.

Өссө төлөһүүнү бытаардыбыт биир биричинэнэн буолар астаабыт эппит сорботун сабыылаах тэрилтэлэри сайынны өттүгэр хааччыаары атыыга таһаарбакка хаһаана сыгыраабыт. Үһүс биричинэ — саҥа убойнай сыах тутуутугар уонна араас тэрилин, оборудованиетын булуһуга 5 мөлүйөнтөн тахса үбү ороскуоттаабыһыт. Онтон сорботун — 2 мөлүйөнтөөх сууманы республикабыт ТХ министрствота биэрэн көмөлөһөх буолан баран тардыта буолар. Бу көмө тутта кэлбитэ буоллар, сорботун иэстээхтэрибитигэр тиксариэхтээх этибит.

— Иван Егорович, тэрилтэн иккис салаатыгар балаһыанньа хайдаһый?

— Саҥа тутуллубут хотоммутугар 250 төбө ынах сүөһүнү кыстатан турабыт. Ол иһиттэн 101 республика 3 племенной хаһаайыстыбаларыттан кэлбит симменталь ынахтар уонна 91 орус борооскудар. Онтон ордуун бэйэбит улууспут иһиттэн хомуйбуппут. Ынахтарбытыттан 84 төрөөтө. Олортон биллгин 6 төрөөтө. Бабыт үүһүт

довоһа быспакка уунан хааччылар.

— Кыһынны ыйдарга сыаһын үлэтин хайдах тэрийин? Үлэһиттэрин ыйга төһөлүү хамнастаннылар?

— Сүөһүнү тутан өлөрүүнү сэттинньи ыйтан тохтоттубут. Онон сыахха үлэлиир 14 киһиттэн биэһэ сыахха салгыны үлэлиэхтэрэ, 9 киһи хаһаайыстыбабыт араас үлэлэригэр, ыһтар тутууларытыгар сылдыахтаара. Үлэһиттэрибитигэр ыйга ортотунан 11-дии тыһыынча хамнастаатыбыт. Ый айы нолуктарытын, страховой усунуоһу төлүү олоҕобут.

— Кэлэр сыллаабы былааннаргын сырдат эрэ.

— Үүнэр сыла туруорунар соруктарыта ачыгыһа суохтар. Ол курдук 80 тонна үүтү туттарыахтаахпыт. Төһө сүөһүнү тутан, уотан баран сыахпытыгар астыахтаахпын инники эппити. Сүөһүлэрибитигэр сөп буолар оту бэйэбит звено тэринэн, эбии техника булуһун бэлэмнээхпит. Эккэ саҥа техническэй регламент кириэринэн сибээстэн улуус аайы көрүллэр 9 мөлүйөнтөөх үптэн сыахпыт, фермабыт оборудованиетыгар уопсайа 4 мөл. солк. көрдөрүүнү ситиһиэхтээхпит. Тыа хаһаайыстыбатын министрствота ылыммыт программатын чэрчитинэн 1,5 мөл. солк. сыаналаах 40 тонна эти тоннорор холодильник уонна 1534000 солк. суумадаах араас оборудованиены ылан туруоруохтаахпыт.

— Иван Егорович, Саҥа дьылбыт үүнэрэ аҕыйах күн хаалла. Онтон бар дьонгогурутааһын тугу этэрдээххин?

— Улууһум дьонугар-сэргэтигэр кэлэр сыл элбэх ситиһини, үөрүүнү-көтүүнү, санаа көтөбүллүүтүн, олохтон дуоһуйууну, баайы-дуолу, этэннэ буолууну аҕаллы. Баҕа санаабыт барыта туоллун.

Үлэбитин саҥа тэринэр ыктарыылаах кэммитигэр сүөһү туттаран, от биэрэн көмөлөспүт, өйөөбүт дьоммутугар, төлөбүрү хойутаппыһыт үрдүнэн тулуйан, өйдөөн кэтэспиттэрин, итэҕэйлэллэрин иһин махталбын тирдэбин.

САҢА ДЫАЛА, САҢА ДЬОЛУНАН!

Эһигини кэлэн иһэр 2010 сылынан истинник эбэрдэлибин! Кэлэр сыл биһиги улууспутугар элбэх ситиһини тосхойдун. Олох көрсүһүннэрэр ыарахаттарытын чаҕыйбакка өссө түмсэн, бэйэ-бэйэни өйөһөн, өйдөһөн дойдубут-Наммыт сайдарын туһугар күүрээһинээх үлэ сылынан буоллун. Санаабыккыт сатаннын, ысыбыккыт ыбыстын, тушпуккут тубустун, үөрүүтүт үрдээтин, саргыгыт салалынны! Дойдубут үрдүкү салалтата, депутаттара норуот кыһалбатын таба өйдөөн дьон олоһун айгыраппат сокуоннарын ылыннынар.

Инокентий ИВАНОВ, «

«Энсиэли» хаһыат корреспондента

«Сахам сирэ — XXI үйбэ»

СЫЛ БҮТЭҢИК СВАЯТА

Уон сыллаабыта биһиги республикабытыгар «Сахам сирэ — XXI үйбэ» дьин «Үтүө дыыала» хамсааһына саҕаламмыта. Онтон ыла элбэх улуустарга дьон-сэргэ түмсүүтүнэн, туруоруунан 600 норуот тутууларга дьин ааттанар объекттар: оскуолалар, баһыһалар, кулууптар у.о.а. тутулуннулар.

Бу үтүө хамсааһын Россия салалтатынан биһирэһтэ. Онон республика баччыма Россия үрдүнэн тарданан кэлэр сылтан федеральной үбүлээһининэн ситэриллэр буолла.

«Үтүө дыыала» саҕаламмыта 10 сыллаах үбүлүөйэ республикабыт столицатыгар киэнник бэлиэтэнэ. Бу бэлиэ даата биһиги улууспут Партизаныгар, элбэх социальная тутууну «Үтүө дыыала» чэрчитинэн ситиһилээхтик ыһыт нэһилиэккэ эмиз олус тэрэһиннээхтик ыһытылынна.

Бу күн Партизан нэһилиэгин олохтоохторугар өссө биир үөрүүлээх, кэскиллээх түгэни тосхойдо. Ол курдук бырааһыннык күн нэһилиэк дьаһалтата туруорсуутунан уонна республикатаабы «Үтүө дыыала» дирекцията, «Нам улууһа» МТ уонна «Сахаинвест» хампаанья салалтата быһаарыны-

ыларынан нэһилиэк дьоно-сэргэтэ өр сылларга туруорсубут объектын — саҥа тутуллуохтаах таас оскуола бастагы сваятын бу тутууну бэдэрээккэ ылан үлэлиэхтээх инвестиционной хампаанья «Интелстрой» дьин тэрилтэ олохтоохтор уонна ыалдьыттар көрөн турдактарына туруордо.

Оскуола сваятын түһэриэх иннинэ республикаҕа, улууска биллинилибит, сыаналанар тойуксут, хомусчут, РФ, СР культураны туйгуна, «Дьүрүл» хомусчуттар народнай ансамблларын салайааччыта Д.И. Кривошапкин кэскиллээх үлэ саҕаланытынан өбүгэлэр үгэстэрин тутуһан аал устун оҕон, саламаатынан, алаадынан айах тутан, дьөһөгөй сизилинэн сыт-сымар таһааран үрдүк айыылартан үгэ-сүктэ көрдөстө, ыһык киһи буоларынан бар дьонугар алгыһын, кэскиллээх тылын өһүн салайда.

Сизэ-туом толоруллубутун, оскуола цемент сваятын Ийэ сиргэ төбүлү үүтэммит үүккэ түһэриллэн олохтоох сири булларыллыбытын, ытарчалыы ылар буора кутуллубутун кэннэ «Сахаинвест» хампаанья генеральной директорун солбуйааччы Инокентий Николаевич Аммосов олохтоохтору «Үтүө дыыала» хамсааһынын саҥа оскуола тутууга саҕаланар буолбутунан истинник эбэрдэлээтэ. Оскуола тутуутун курдук кэскиллээх үлэзэ норуот бүтүүнэ көхтөөхтүк кыттарыгар, кыаллар көмөнү онороругар, түмсүүлээх, дьаныардаах буоларга ыһырда. Кини кэнниттэн эбэрдэ тылы эттилар тутууну ыһытыга бэдэрээтгэхэр тэрилтэ салайааччыта Н.В. Евсеев, «Нам улууһа» МТ баһыытын солбуйааччы Г.В. Гуляев, «Партизан нэһилиэгэ» МТ баһыыта В.Г. Алексеев, нэһилиэк ветераннарын сэбиэтин салайааччыта М.П. Турантаева о.д.а.

Оскуола бастагы сваятын түһэри кэнниттэн «Үтүө дыыала» иһинэн тутуллубут «Оҕонхо дьизитигэр» үөрүүлээх түмсүү буолла. Манна «Дьүрүл» хомусчуттар ансамблларын уонна РФ, СР куль-

туратын туйгуннарын күүстэринэн киэн программалаах киһи эрэ кэрэхсээн истэр, көрөр концерта көрдөрүлүннэ. Бу концерты улуус культуратын үлэһиттэрин профсоюзун председателэ Р.Н. Горохова иилээн-саҕалаан, кэпсээн-ипсээн сэргэхтик ыһыта.

Балаһаны И. Иванов бэлэмнээтэ

КҮНДҮ ДОБОТТОР!

Саҥа дьыл суоҕа буоллар, хайдах олоһуо этибит? Хайа өйдөөх дьон халааны кэтээн көрөн күндыл уларыһытын таба бэлиэтээн кэми-кэрдиһи сылга араарбыттарай? Бу бэрээдэги үйэлэр устата чингэтэн, олохпут укалаата барыта оҕоһулубута. Онтон сыллар солбуйсар дыкты түгэннэрэ — Саҥа дьыл барыбытыгар оҕо эрдэхтэн саамай күүтүүлээх бырааһыннык буолбута. Эһиэхэ эбэрдэбин хоһоонунан тирдэбин.

Саҥа дьыл — кэтэһиллээх бырааһыннык,

Кэтэспиккит кэллин түгэнник!

Саҥа дьыл — кэһиллээх бырааһыннык,

Кэһиттин бэристин элбэхтик!

Саҥа дьыл — алыптаах бырааһыннык,

Аптаатын санаа түөлүүтүн!

Саҥа дьыл — саргылаах Саҥа дьыл

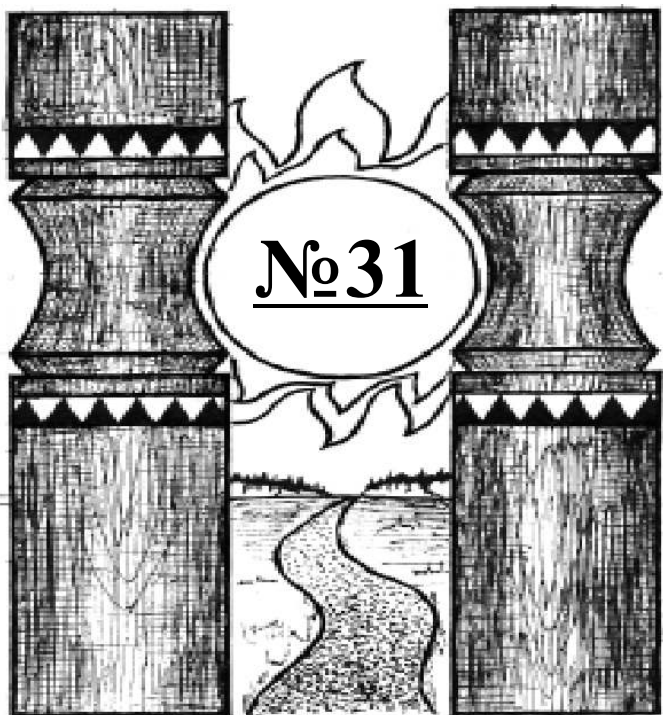
Бар дьонго дьол-соргу тосхойдун!

Лена НОВГОРОВОДА,

сурук отделын корреспондента

Нам ыччатын хаһыат

PDF Compressor Free Version

«ЫЛЛЫК»

САҢА ДЬЫЛЫНАН, УЛУУС ЫЧЧАТТАРА!

Нам улуунун сайдам сайагас ыччаттарын саргылаах салаллан иһэр Саҥа дьылынан истинник эбэрдэлибин! Бу кэлэр сылга баҕарабын эһиэхэ сир үрдүгэр баар кэрэни-үтүнү, сырдыгы. Үөрэххитигэр, үлэбитигэр үрдүктэн-үрдүк ситиһиэлэри! Доҕотторгут, чугас дьонгут куруутун доруобай, дьоллоох буоллуннар. 2010 сылга туолбатах баҕа санааларгыт, сыалларгыт туоллуннар, үөрүүгүт-көтүүгүт өссө төгүл үрдүү, кэнни турдун!

Николай ПАРНИКОВ,

Нам улуунун ыччат политикатын
отделын начальнига

УЛУУС КҮНДҮ ЫЧЧАТТАРА!

«Ыллык» хаһыат ааҕааччыларын, улуус ыччаттарын Саҥа дьыл салаллан кэлбитинэн итиитик-истинник эбэрдэлибит! Баҕарабыт ыстаал курдук кытаанах доруобуйаны, үлэбитигэр ситиһиэлэри, тус олоххутугар дьолу! Өрүү үөрэ-көтө сылдыһын. Өрүү «Ыллык» хаһыаты ааҕыт уонна суруттарыт.

Ыччат социальной-психологической
өйбүүлүн киинэ

ЭБЭРДЭ БУОЛУОХТУН!

Улууспут ыччаттарыгар саргылаах Саҥа дьылынан эбэрдэ буолуохтун! Баҕарабыт эһиэхэ кэлэр 2010 сыл элбэх үөрүүнү-көтүүнү, таас хайа саҥа үрдүк ситиһиэлэри аҕалын. Ый курдук ыраас буолун ыра санаабыт!

В.П. СЛЕПЦОВ,

«Ленскэй нэһилиэк» МТ ыччат лидера

ЭНСИЭЛИ ХОЧОТУН ЭДЭР ЫЧЧАТА!

Энсиэли хочотун эдэр ыччаттын Саҥа дьылынан, саҥа дьолунан Хатырык ыччаттарын ааттарыттан итиитик-истинник эбэрдэлибин! Кэлэр сыл үтүнү, кэрэни кэрэхэлээтин, чугас дьонгут-сэргэбит үөрдэ-көтүтэ турдуннар, ыарыы ыалласпатын, тумуу тумунун, тус олоххутугар дьолу-саргыны, үрдүк чыпчааллары дабайын! Чөл олоҕу тутуһун, Саҥа дьылы сырдык санаалаах көрсүн.

ДИ. ПРОТОДЬЯКОНОВА,

Хатырык нэһилиэгин ыччаттын лидера

Үрдүк үөрэх кыһатыгар

ЕВРОПАҒА ҮРДҮК ҮӨРЭБИ ЫЛЫАХХА СӨП

Балтийскай Международнай Академия (БМА) 1992 сылтан аһыллан, Латвия киин куоратыгар Ригаҕа, үрдүк үөрэх кыһатыгар үлэлиир. БМА Ригатааҕы граждандскай авиация институтун базатыгар тэриллибит. Билигин 9,5 тыһ. студент 20 дойдуттан үөрэнэр. Илин Европада улахан ВУЗ-тар ахсааннарыгар киирсэр. Үөрэбин программата Евросоюзка уонна АХШ-гар аккредитациялаах буолан, БМА дипломун Европа 27 дойдуттара уонна АХШ-гар билинэллэр. Бакалавр уонна магистр таһымгар үөрэтэр идэлэрэ манньыктар: «Автоматизация проектирования микроэлектронных чипов»; «Европоведение»; «Правоведение»; «Культурология»; «Управление финансами»; «Управление туристическим и гостиничным бизнесом»; «Предпринимательская деятельность»; «Предпринимательская деятельность по углубленным направлениям «Business Administration» и «EBSI»; «Устный и письменный перевод»; «Связи с общественностью»; «Дигитальная визуализация»; «Дизайн среды»; «Социальная психология»; «Психология развития»; «Социальный работник»; «Экономист» по программе «Европейская экономика и бизнес»; «Управление предпринимательской деятельностью».

«Управление предпринимательской деятельностью» уонна «Связи с общественностью» диэн идэлэргэ дистанционный үөрэтии баар. Студент дипломун көмүскүүрүгэр Ригаҕа барар. Үгүс идэлэригэр күнүскү уонна кэтэхтэн үөрэни көрүннэрэ баар. Биллэн турар, үөрэхтэрэ төлөбүрдөөх, күнүскү үөрэх семестр 800-1200 евро буолар. Онтон Смиттене, Елгава, Лиена, Резекне, Даугавпилс куораттарга баар БМА филиалларыгар 25% чэпчэтиллэх үөрэтэллэр. Студеннарга араас чэпчэтиилэр бааллар. Холобур, туйгуннар, спортсмен оҕолорго 15/40% үөрэбин төлөбүрүгэр чэпчэтии биэриэхтэрин сөп. 2-с курстан күнүс үөрэнэр оҕолор үөрэхтэрин төлөбүрүгэр сыла 5% студенческай кредит ылыахтарын сөп. Ону таһынан, ыйга 160 лат (1 лат — 60 солк.) хамнаска толорута суох күнгэ, оҕо үлэбэ кирирэн сөп. Ону таһынан, Россиятан сылдьар студенттарга Москва мээрэ Ю. Лужков бэйэтин аатынан стипендия анаабыт.

Рига Европа биир кырдыаҕас куората буолар, ыра-

аһыллан, дьоно-сэргэтэ культуратын таһыма үрдүгүнэн уруккуттан биллэр. Цибиэй эҕин улуус саҥа иһэри кытаанахтык боболлор. Рига нэһилиэтин 1,2 мөлүйүн, онтон 60% нууччалыы тыллаах дьон оҕолор, онон нуучча тылын билэр киһи маҕаһыһынарга, өнгө онгорор тэриятэлэргэ бэрт судургутук билдөөр. Ригаҕа, Европа дойдуларыттан, сахалар саамай улахан диаспоралара баар. «Чороон» диэн общественлаахтар, общество салайааччыта Устинов Иннокентий Егорович Латвияга 40-сыйа олорбут биер дойдулаахпыт. Обществоларыгар 52 чилиэннээхтэр. Устиновы Латвия салаалтата үчүгэйдик билэр киһилэрэ, Латвия президентэ, премьер-министр, сейм (парламент) фракцияларын салайааччылар сөп буола-буола Устиновы кытары көрсөннөр олохтоох сахалар хайдах олоҕолорун туоһулаһан болҕомтодорун уураллар эбит. Онон үөрэнэ барар оҕолорго, адаптация аһалларыгар куус-көмө буолар биер дойдулаахтарбыт бааллар.

Академия үрдүкү курстарга үөрэнэр студенттары арҕаа ВУЗ-тарга ыттан тылга стажировка онгортор эбит, иннэ тыһыан омук тылларын сыһыа-баайа үөрэтэр кыахтаналлар. Күндүс күгэ үөрэнэр оҕолор Евросоюз дойдуларын визага суох кэрийэр кыахтаахтар.

Билигин «кыһынты набор» диэн бара турар. «Кыһынты набордар» олунньу 1-кы күнүттэн саҕаланаллар. Үөрэххэ кирирэн баалаах абитуриенттар ЕГЭ, дипломнарын куопуятын, флюорография ысыраапкатын (туберкулеза суох) аллара ыйыллыбыт телефонунан билсэн тиксэриэхтэрин сөп. Докумуннары Латвия наукатын уонна үөрэбин министерствотын экспертнэй сэбиэтэ бэрэбиэркэлиир уонна көңүл биэрэр. Ити 1,5-2 ый бириэмэни тардар. Онон олунньу-уттан үөрэниэн баалаах оҕолор, докумуннарын билигин хомуйсуохтарын наада. Үөрэххэ кирибит оҕолорго Академия дуоҕабар ыытар, дуоҕабар төлөбүрэ барытын кэннэ студентна ыңырыы кэлэр, дьэ уонна студент үөрэбэр аттанар. Уопсай дьыэнэн студентна хааччыллаллар.

Сиһилии www.bsa.edu.lv сайтка киирэн эбэтэр 89142285178, 89248611525 тел. билсирэххэ сөп.

Иннокентий ПЛАТОНОВ,

БМА Россиятааҕы бэрэстэбилтэлэ

МИННЬИГЭСТИК АҢААН!

сөп) оонньуурдары кэтэрдэбит.

5. Саҥа дьыллаабы бастын бүлүүдэ эт салаатын (мясной салат) дириг түгэхтээх, киэн аймаах салатыһа кутан баран үрдүгэр күөх гороҕу кутан харыйа курдук уруһуй онорорук сөп. Төбөтүгэр биер уулаах отону уурдахха харыйа сулуһа буолар.

6. Брокколи хаппыстаттан салаакка эбэтэр гарнир быһыһыгар бытархай эрдиискэлэри уонна сыыртан быһыһыбыт сулустары уурдахха олус бэһиэлэй буолан көстүө.

7. Алта сымыгыты буһарабыт. Икки сымыгыты уоһабыттан белогун арааран ылан түөркэлибит. Түөркэлэммит белокка майаныастаах сымыгыттары түгүрүтэбит. Икки сымыгыты үрүт-үрдүгэр уурталаан баран мааһынны икки уоһахпыт белокка түгүрүтэн баран уурабыт. Моркубуунан хаар

киһибит бэргэхэтин уонна муннун, отоннорунан тимэхтэрин онгоробут. Манньык хаар киһи быһыһылаах кизэргэли ханньык баҕар эт салаатын үрдүгэр уурдахха ордук бэһиэлэйдик көстүө.

8. Баабыр сыла кэлэн иһэринэн сонно селедка салаатын арыый атыннык онгороргутугар сүбэлибит. Салаат үрдүн бытархай гына түөркэлэммит моркубуунан бүрүйэбит. Быгыһын оннун уонна хараһын түөркэлэммит сымыгыт белогунан, оҕурсу хаһынан, аймаһын халбаһы төгүрүтүгүн, эриэнин хара искэбинэн (атынынан солбуйуохха сөп) ойуулуубут.

9. Бискибит туорду туруору хас да хаттыгаһынан уурабыт. Онооха кыракий зефирдэри кириэминэн туттарыбыт. Быһыһыгар клубника кизэргэтэбит. Бэртээхэй көстүлүөх харыйа туорда бэлэм.

туһанын, кыракий баабыр сувенирдан саҕалаан, металлическай өнгөөх фрукта вазаларын, кыһыл көмүс чорончыктары ыйталаан.

Баабыр эмиз хахай курдук — киһини соҕотохтуу өрө туталларын, хайгыһыларын, болҕомбону ууралларын сөбүлүүр. Баабыр сылыгар күүстээх санааһын салытаран бары кыһаларны туоратара дьыраһы олоххо ыһыларга дьулуһуохха наада.

Светлана ТИМОФЕЕВА

САҢА ДЬЫЛ КЭЛЭН ИҢЭР!

Саҥа дьылбыт тигинээн,
Субу тийэн иһэр.
Бары күүтэр үөрүүлээх,
Долгутуулаах бырааһынныкпыт.

Саҥа дьыл түүн
Бары түмсүөхпүт биіргэ,
Үүнэр саҥа сылта
Кэлэр кэми төлкөлүү.

Чаһыбыт уон иккини көрдөрүө,
Күүстээх куранталар
Добунук тыаһаан барыахтара
Саҥа дьылы уруйдуу.

Хурустаал бакааллар
Лынкыны тыаһаахтара,
Үөрүү-көтүү үксүөбэ,
Алыптаах түүн үүнүөбэ.

«Саҥа дьылынан!» - диэн
Бэйэ-бэйэбитин уруйдаһахпыт.
«Саҥа дьолунан!» - диэн
Бэйэ-бэйэбитин эбэрдэлэһиэхпит.
Саргылана ПРОТОДЬЯКОНОВА-
Тускулаана

«Ыллык» хаһыаты бэлэмнээтилэр:
А.Н. Лебедев, Т.С. Новгородова
Таган онордо: А.Д. Брызгалов
«Энсиэли» хаһыаттан эппиэттээх:
В.Н. Рыкунова

ФИЗКУЛЬТУРА БАСТЫН УЧУУТАЛАРА

(Номинациялар)

1. «Учуутал-тренер» - **Софронов Афанасий Михайлович** - Нам 1 №-дээх орто оскуолатын физкультура учуутала.

2. «ДЮСШ бастын тренер» - **Егорова Розалия Николаевна** - Нам 1 №-дээх орто оскуолатын физкультура учуутала.

3. «Физическэй культура бастын учуутала» - **Охлопков Аполлон Евтропьевич** - Хамаатта орто оскуолатын физкультура учуутала.

4. «ОБЖ бастын учуутала» - **Колосов Александр Егорович** - Нам 2 №-дээх орто оскуолатын олоххо куттал суох буолуутун төрүттэрин учуутала.

5. «Спортивный оскуола - 2009» үрдүк ааты **Николай Семенович Охлопков** аатынан улуустаагы гимназия ылла.

«СЫЛ БАСТЫН ПЕДАГОГ»

Ахсынны 16 күнүгэр Нам селотугар «Лена» үөрэх уокругун оскуола иннинээҕи оҥотторулганын «Сыл бастын педагога» конкурс буолан ааста. Манна Горнайтан, Хаҥаластан, Намтан бэйэлэрин улуустарын кыайыылаахтара кыттан билиилэрин көрүүлэрин, талааннарын-дьовурдарын, хөдөлгөн күрэхтэстилэр. Биһиги улууспутуттан кыттыбыт «Кыталык» оскуола иннинээҕи оҥотторулганын кийин иитээччигэ **Федорова Елизавета Владимировна** кыайыылаахтык табыста, оттон Хатын Арыы нэһилиэгин «Хатынчаана» оҥотторулганын иитээччигэ **Максимова Елена Валерьевна** «Педагог-исследователь» аатын ылла.

Л. НОВГОРОВА

КҮНДҮ ААБААЧЧЫЛАРБЫТ!

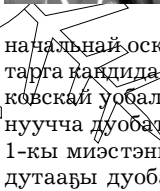
Эһигини барыгытын кэлэн иһэр саргылаах Саҥа дьылынан-2010 сылынан иттигик-истингик эҕэрдэлибин! Баҕарабын эһиэхэ кытаанах доруобуйаны, үлэҕитигэр-үөрэххитигэр өссө үрдүк ситиниһэри, баҕа санааларгыт барыта туоларыгар, күн сиригэр баар бары кэрэни, үчүгэни, дьолу-соргуну!

Валентина ЛУКАВИНА,
компьютернай набор оператора

10 БАСТЫН СПОРТСМЕН ОБОЛОР

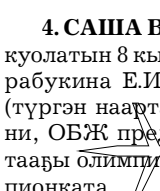
1. **САИНА ПОПОВА** - 5 №-дээх ДЮСШ 11 кыл. үөрэнээччигэ, маастарга кандидат, тренерэ Бырдынырова М.Н. (дуобат). Голландияҥа 100 харахтаах дуобакка аан дойдутаагы турнирга 2-с миестэни, Казань куоракка Бүтүн Россиятаагы тыа сирин спартакиадатыгар 1-кы миестэни ылбыта. СР хас да төгүллээх чемпионката.

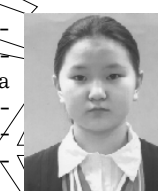
2. **МИША ПОСЕЛЬСКАЯ** - Нам начальнай оскуолатын 4 кыл. үөрэнээччигэ, маастарга кандидат, тренерэ Егорова Р.Н. (дуобат). Московский уобалас Колонтаево куоратыгар Россияҥа нуучча дуобатыгар бастааһын иһин күрэхтэһиигэ 1-кы миестэни, Уфа куоракка Россияҥа аан дойдутаагы дуобакка бастааһын иһин күрэхтэһиигэ 1-кы миестэни ылбыта. СР хас да төгүллээх чемпионата.

3. **ВИКА ШЕСТАКОВА** - 5 №-дээх ДЮСШ 11 кыл. үөрэнээччигэ, маастарга кандидат, тренерэ Сокова М.А. (чэпчэки атлетика). Баку куоракка «Мемориал Антипова» аан дойдутаагы турнирга уһуну ыстаныыга 2-с миестэни, Хабаровский куоракка ДВФО иһин бастааһынга 3 төгүл ыстаныыга 1-кы миестэни, уһуну ыстаныыга 2-с миестэни ылбыта. СР хас да төгүллээх чемпионката.

4. **САША ВЕРХОВЦЕВА** - Нам 2 №-дээх орто оскуолатын 8 кыл. үөрэнээччигэ, учуутал-тренерэ Табукина Е.И. (наартаны ойуу). Наартаны ойууга (түргэн наарта) Россия чемпионатыгар 2-с миестэни, ОБЖ предметигэр бүтүн Россиятаагы, улуустаагы олимпиадага 1-кы миестэни ылбыта. СР чемпионката.

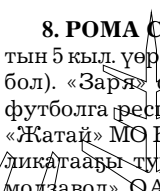
5. **ТОЛЯ ИГНАТЬЕВ** - Олимпийский эрэл училищетын 9 кыл. үөрэнээччигэ, тренерэ Павлов К.С. (көңүл тустуу). Бугуруслан куоракка Россияҥа бастааһын иһин күрэхтэһиигэ 3-с миестэни, СР бастааһын иһин күрэхтэһиигэ 1-кы миестэни ылбыта.

6. **СЕРГЕЙ СЕМЕНОВ** - Нам 1 №-дээх орто оскуолатын 10 кыл. үөрэнээччигэ, тренерэ Павлов К.С. (көңүл тустуу). СР Президенин В.А. Штыров бириһигэр Бүтүн Россиятаагы турнирга 3-с миестэни, «Олимпийские надежды Якутии» үөрэнээччилэр сайынны спартакиадаларыгар 1-кы миестэни, физкультура предметигэр республикатаагы, бүтүн Россиятаагы үөрэнээччилэр олимпиадаларыгар 4-с миестэни ылбыта.

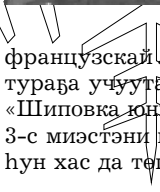
7. **ВИЛЕНА ПОПОВА** - Нам 1 №-дээх орто оскуолатын 7 кыл. үөрэнээччигэ, тренерэ Касьянов А.А. (саахымат). «Северное сияние» 22-с республикатаагы саахымат фестивалыгар 3-с миестэни, СР бастаагы Президени М.Е. Николаев бириһигэр саахыматка үөрэнээччилэр республикатаагы олимпиадаларыгар 3-с миестэни ылбыта.

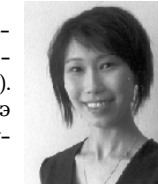
8. **РОМА СИВЦЕВ** - Хатын Арыы орто оскуолатын 5 кыл. үөрэнээччигэ, тренерэ Макаров В.П. (футбол). «Заря» футбол кулубун бириһигэр мини-футболга республикатаагы турнирга 3-с миестэни, «Жатай» МО РО бириһигэр мини-футболга республикатаагы турнирга 2-с миестэни, «Якутский горнозавод» ОАО уонна «Молочный дождик» торговый марка бириһигэр республикатаагы турнирга 2-с миестэни ылбыта. «Бастын оонньооччу» номинация хаһаайына.

9. **ЮРА ЭВЕРСТОВ** - 5 №-дээх ДЮСШ 11 кыл. үөрэнээччигэ, тренерэ Буслаев Н.Н. (хайыһар). «Гонка сильнейших» күрэхтэһиигэ СР бастааһынга 5 км уһунга 3-с миестэни, Алдан куоракка лыжероллерга СР Кубогар 1-кы этапка 10 км уһунга 4-с миестэни ылбыта. Нам улуунун үөрэнээччилэрин өртотугар хас да төгүллээх чемпион.

10. **САРДААНА РОЖИНА** - Сахалинскый лицей 11 кыл. үөрэнээччигэ, физкультура учуутала Назарова С.П. (чэпчэки атлетика). «Шиповка юных» СР чемпионатыгар 60 м сүүрүүгэ 3-с миестэни ылбыта. 100, 200 м уһунга Нам улуунун хас да төгүллээх чемпионката.

УОН БАСТЫН СПОРТСМЕН

Зырянов Мака
Николаевич —
көңүл тустуу.

Охлопков Иван
Михайлович —
чэпчэки атлетика.

Муксунов
Авксентий
Прокопьевич —
гиирэ спорда.

Иванов Евгений
Николаевич —
мас-рестлинг.

Парников
Николай
Алексеевич —
хапсадай тустуу.

Тимофеев Алек
сандр Сергеевич
национальнай
многоборье.

Марков Афанасий
Афанасьевич —
пауэрлифтинг.

Попов Максим
Михайлович —
саахымат.

Егорова Надежда
Юрьевна —
оҕунан ытыы.

Сидорова Розалия
Алексеевна —
прикладной спорт.

ВИКА ШЕСТАКОВА — РЕСПУБЛИКА БАСТЫН СПОРТСМЕНКАТА

Намтан төрүттээх республика биһир бастын спортсменката Вика Шестакова республика 10 бастын спортсменнарын иһигэр киирдэ. Кини соторутаагыта Нам олохтоохторун телефонунан эҕэрдэлээтэ: «Бары биһир дойдулаахтарыбын Саҥа дьылынан эҕэрдэлибин.

Мин спорка ситиһилэринэн Нам спорду таптааччыларын үөрдөрбүтүн сүргэм көтөүллэр. Эһигиттэн элбэк эҕэрдэ уонна махтал тылларын истэбин. Мин спорка олохум Нам сиригэр В.В. Сыромятников, быраатты Кириллиннэр, Л.П. Андросов бириистэригэр күрэхтэһииттэн сабалламмыта. Инникитин даҕаны улуунум туһугар кыһаллыам дьээн эрэннэрэбин. Баһыбаларын!».

БИИР ДОЙДУЛААХТАРБЫТ СИТИИИЛЭРЭ

Василий Дедовныт Егор Кудрин, Альберт Анисимов, Анатолий Ларионов курдук күүстээх маастардар 2:0 ахсаанынан хотуталаан, 100 тыһыынча суумалаах сертификаты туура тутан, дьон болломтотун ылыан ылла. Василий билигин Дьокуускайга (эмиэ биллиилээх тренер Александр Захаровка) эрчиллэр. Онтон биһиги

Василийы бу үрдүк ситиһиитинэн эҕэрдэлибит.

Маны таһынан, бу ый 22 күнүгэр, Дьокуускай куорат Госциркаһыгар хомуур хапсадайыгар, биһир мөлүйүөн суумалаахтар хабыр хапсыһыта буолан ааста. Ол курдук, уопсайа 8 хамаанда кыттыбыттан, «Офсет» хамаандатыгар киирбит **Кузьма Сивцевныт** иккис, үһүс миестэри ылланар, ити бэрээдэгинэн 350 уонна 150 тыһ. суумалаах сертификатка тиксибиттэрин билэтиир тороостоох. Намтан тахсыбыт көңүл тустууга Россия маастардарын эҕэрдэлибит.

А. СОФРОНОВ-ОНТУОН

КҮНДҮ УЛУУСПУТ ОЛОХТООХТОРО!

Эһигини барыгытын кэлэн иһэр 2010 сылынан иттигик-истингик эҕэрдэлибин! Барыгытыгар үтүө доруобуйаны, уһун дьоллоох олоху!

Артур БРЫЗГАЛОВ, компьютернай
верстка оператора

Улуус баһылыгын муһнаһыттан бэлитээһиннэр

СЫЛ БҮТЭНИК ПЛАНЕРКАТА

Ис дьыала отделын начальнига В.И. Николаев бырааһыннык кэмнэригэр салайааччылар харабылларын, үлэһиттэрин хонтуруолга ыалларыгар эттэ. Ахсынны 25 күнүттэн отдел күүһүрдүллүбүт режиминэн үлэли олорор. Бырааһыннык күннэригэр начальник солбуйааччылары, силиэстийэлиир-оперативнай бөлөх күн аайы дьуһуурустубалыр.

Ахсынны 24 күнүгэр Граф Биэрэгэр 2 квартиралаах дьиз умайбыт, быһаһамматах. Сабаһааһын дааннайынан гаас киллэри үлэтин кэнниттэн эстии тахсыбыт. Баһарынай сулуспа ахсынны 25 күнүттэн эмиэ күүһүрдүллүбүт режиминэн үлэли олорор, уопускаһа сыл-

дьар дьон бары тахсыбыттар.

ОГПН начальнига Н.А. Нарников иһитиннэригэр 57 тэрилтэ салайааччыта сөбүлэн ылбыт. Объектары бэрэбиэркэлээһин түмүгэр 4 матырыйаал суукка ытыллыбыт. Хатырык кулууба 30 күнүгэ, Никольскай кулууба 3 күнүгэ, Маймаға кулууба 90 күнүгэ, «Сардана» кинотеатр 90 күнүгэ сабыллыбыт, Салбан кулуубун дьыалата прокуратурага ытыллыбыт.

Отчуоттарын түмүгүнэн «2» сыананы ылбыт баһылыктар (Маймаға, Бөтүн) үлэһиттэн уурайар буолбуттар.

Ааспыт нэдиэлэбэ «Быһан» АО Түбэ суола онгоһуллан

түмүктэммитин уонна «Сельхозхимия» тэрилтэ 30 сылын бэлитээбит. Үлэһиттэр үгүс сарыадалары тушпуттар. Ол курдук тэрилтэ Президент махтал суругунан наһараадаламыт. Директор Р.Е. О कोरोковка уонна кылаабынай инженер Т.Д. Румянцевка улуус Бтык киһитэ үрдүк аат иҥериллибит.

«Намгазстрой» ХЭТ сылы үчүгэйдик түмүктээбит. Ол курдук 2 аукционна кыттыбыт. Түбэбэ 2-с аукционна кыайбыттар. 2 ГРП турбут, 40-ча ыалга газопровод тардыллыбыт. Ахсынны 30 күнүгэр госкомиссия Түбэ-таастааһынны түмүгүн тутохтаах Тэрилтэ сылы биір да иһэ суох түмүктээн эрэр.

Улуус сөбүстүн председателэ А.Х. Христофоров иһитиннэригэр, ааспыт субуотаға 17-с сессия буолбут, онно улуус бюджетта көрүллэн бигэргэтиллибит. Тохсунньу 6 күнүгэр бултуур сирдэри тырыры бопуруоһа көрүллүбэ.

Ытык сүбэ председателэ В.А. Колесов уулуссалары сырдатыһа үлэ барыан наадатын эттэ.

В. РЫКУНОВА

Күндү кэргэммэр, аһабытыгар, эһээбитигэр НИКОЛАЙ НИКОЛАЕВИЧ ДАНИЛОВКА кэлэн иһэр Саҥа дьылынан уонна үтүөкөннээх күнүнүн — үөрүүлээх үбүлүйгүнүн итии-истин ээрдэ!

Баһарабыт чэигэн-чэбдик доруобуйаны, устата биллибэт уһун олоһу, түбэбэ биллибэт дьолу-соргуну! Дьон ортотугар, олох үһүгэр куруук үөрөкөтө, кэрэни кэрэхсии этгэнэ сылдыһаргар, кырдыары билиммэт, кытаанах санааларгар. Билиги туспугар аһсаабат кыһамныын иһин барға махталбытын тиэрдэбит.

Кэргэниң, оһолорун, кийиңиттэриң, күтүөтүң, сиэнэриң

УВАЖАЕМЫЕ ВЕТЕРАНЫ И РАБОТНИКИ НАМСКОЙ ЦЕНТРАЛЬНОЙ РАЙОННОЙ БОЛЬНИЦЫ!

От всего сердца поздравляю с наступающим Новым годом и Рождеством! Желаю Вам крепкого здоровья, счастья, роста личного благосостояния, новых достижений, дерзаний, претворения намеченных целей и задач, профессиональных успехов в новом 2010 году!

Всегда хочется надеяться, что совместные усилия в сфере охраны здоровья, получат развитие в реализации намеченных планов и повышении качества жизни населения нашего улуса! Пусть наступающий 2010 год будет лучше предыдущего, принесет исполнение заветных желаний!

С наилучшими пожеланиями главный врач Л.А. СЛЕПЦОВ

Убаастабыллаах коллегабытын ЕЛИЗАВЕТА ПРОКОПЬЕВНА МАКСИМОВАНЫ, Россия үөрэҕириитин туйгунун, Учууталлар учууталларын, педагогическай үлэ ветеранын, Нам селотун бочуоттаах гражданын, үрдүкү категориялаах француз тылын учууталын 75 сааскын туолар өрөгөйдөөх үбүлүйгүнүн ис сүрэхпитигэр итигит-истингит ээрдэлибит!

Елизавета Прокопьевна 1959 сыллаахтан Нам орто оскуолатыгар француз тылын учууталынан үлээбэитэ. 40-тан тахса үөрөнээччигэ омук тылын факультетын бүтэрэн республикага эрэ буолбакка, дойдуга араас муннуктарыгар таһаарылаахтык үлэли сылдыһаллар. Кэнники сылларга Елизавета Прокопьевна английскай тылы 2 N-дээх ово саадыгар, билигин Искра оскуолатыгар үөрэтэ сылдыар. Кини уопсай педагогическай ыстаанна номнуо 50 сыл буолла.

Эн киэҥ билигинэн, үрдүк сатабытынан ыччаты кэрэбэ, үтүөбэ иитэр, үөрэтэр таһаарылаах үлэһин үрдүктүк сыаналыбыгыт, истин махтал тылларын аныбыт. Баһа санаан туола турдун, кырдыары билиммэт кытаанах доруобуйалан, нус-хас, уйгулаах олохтон, оһолорун, сиэнэриң таптаалара, бар дьон ытыктабыла Эйигин куруук арыалатын.

Эбэрдэни кыта Н.С. Гаврильев аатынан Нам 1 N-дээх орто политехнической оскуола английскай тыл учууталларын методической холбоһуга

Таптааллаах ийэбитин, эбээбитин ДЬЯКОНОВА ЕКАТЕРИНА МАРКОВНАНЫ, үлэ, тыыл ветеранын, Потребкооперация туйгунун 80 сааһын, арабытын, эһээбитин, үлэ, Ара дойдуга эриитин ветеранын ДЬЯКОНОВ ДМИТРИЙ НИКОЛАЕВИНЫ 85 сааһын тоҕоһугу туолбуккутуна, олоххо аналгытын толорон ыал буолан сүүс сүүсүттүн өйөһөн, аһаа дьиз туттан, (буру буруу таһааран биригэ оһорбуккут үйэ аһаардаах үбүлүйгүнүн кыһыа көмүс сыбаайабытынан, олоххут бэлиэ күнүгүн истин ийириэх тылларынан ээрдэлибит!

Ис сүрэхтэн тахсар сахалык санааһа тылынан дириң махтал, барға баһыба тыллары этэн туран, баһарыа этибит эһиэхэ дьол-соргук тоһойдун, үөрүү-көтүү энгэрдэстин, алгыс баһа сыаланнын, баһа санаа туоһуохтун.

Кыргыттаргыт, уолаттаргыт, кийиңиттэргит, сиэнэригит

Үөдэй олохтоох баһыһатын коллективын (салайааччы Зырянова Людмила Витальевна) кэлэн иһэр Саҥа дьылынан ис сүрэхпитигэр ээрдэлибит!

Сыралаах үлэһитигэр ситиһиңиэри, тус олоххутугар, дьиз кэргэттэригит чэигэн доруобуйаны, этгэнэ буолууну баһарабыт!

Яковлев Р.П. дьиз кэргэттэргэ

Аламай үрүн күннээх орто туруу бараан дойдуга тугунан да кэмнэмэт күндү бэлэһин — олох кэрэтин — бэлэхтээбит күндүтүк саныгы. Учууталлар учууталлара МАКСИМОВА ЕЛИЗАВЕТА ПРОКОПЬЕВНАНЫ 75 сааскын тоҕойто туолбуккуна, дойдугуу, үөрүү балысхан кыһаһыгар куустаран туран, ис сүрэхтэ тахсар сахалык санааһа тылынан ээрдэ элгэтин, уруй улуутун, айхал аһаарын этэбит.

Күндү киһибит, Эн бийиэхэ ийэ, учуутал, дыахтар быһыытынан өрүү үтүө холобур буолаһын, үрдүктүн үрдүккэ кынаттыһытын, умайар сулуспа буолан саһатан саҥа үрдэһэ утуһаһын. Эн дьонго сыһамныын, үлэбэр бэриниин, педагог быһыытынан сатабылын, киэҥ билигин-көрүүн холобур буолар.

Бу үөрүүлээх күнгэр аныбыт Эйиэхэ тыргылаа тохтор тырымнас тылардаах алгыспытын. Олох ханнык да очура, ыарыы-дыаһ чарыппатыннар, олоххо таптаалыны буюмүрдүбатыннар, модун санааһын булгурупатыннар. Сарсынны күнүн саргылардаах, өйүүнгү күнүн өрөгөйдөөх, кэлэр күнүн кэскиллээх буюлуктары баһарабыт!

Эбэрдэни кытары 8 N-дээх ово саадын коллектива

Редактор В.Г. КАСЬЯНОВ

ОТДЕЛЛАР: информация, сурук, төрүт культура — 41496; ; бухгалтерия — 41141; факс — 41141; редакционной- издательской ситим — 41332

Тэрийэн таһаарааччылар: СР Правительствота, «Нам улууһун «Энсиэли» хаһыат редакцията» государственнай учреждение. Маассабай информация средстволарын туһунан РФ сокуонунан тутуһууну хонтуруоллуур уонна регистрациялыыр РФ бэчээккэ Госкомитетын СР региональной управлениетгар 2003 с. бэс ыйын 20 күнүгэр регистрациаламмыт нүөмэри — ПИ №19-0428.

Сурукка аакытын-суолутун, үлэтигин, дьизит аадырыһын чопчу ыйыҥ. Редакцияга киирбит суруктар төһөрүллүбэттэр. Автор этэрэ хаһыат санаатыныын мэлдьи биір буолбат.

“ЭНСИЭЛИ” - Нам улууһун хаһыата.

678380, Саха Республиката, Нам улууһа, Нам сэл., Заложнай уул. 4.

E-mail: editor@namtsy.sakha.ru

ИДЬУО ИҺИТИННЭРЭР

СЫЛЫ ТҮМҮКТҮҮР БЫҢЫЛААННАР

Ааспыт нэдиэлэбэ 2 киһи кырбаммыт. Ахсынны 21 күнүгэр «Радуга» маһаһынтан 90 тыһ. солк. уорбуттар. Холоубунай дьыала тэриллибит. Ахсынны 26 күнүгэр Модут олохтооһо гр. Осипов В.В. массынаатын угоннаабыттар. Массына булуллубут. Ахсынны 23 күнүгэр «Нам улууһа» МТ вахтера биллэрбитинэн дьаһалта ааныгар биллибэт убаһаһы кушпуттар.

Ахсынны 24 күнүгэр Граф Биэрэгэр гр-ка Швецова З.И. квартирата умайбыт. Ахсынны 27 күнүгэр Аппааньга трассаға «Тойота-Королла» массынаа сылгыны түһнэри көппүт, сылгы өлбүт. Нэдиэлэ устата 147 киһи миэрэлэммит. ГАИ 402 массынааны бэрэбиэркэлээбит, 89 боротокуол толорбут, ол иһигэр 2 итирик суоппарга, стоянкаға 4 массынаа турбут, 3 суол быһылаана тахсыбыт.

ААҒААЧЧЫЛАР ИСТИИЛЭРИГЭР!

Хаһыат аныгыскы нүөмэрэ Ороһооспотооһу өрөбүл күннэринэн сибээстээн 2010 с. тохсунньу 13 күнүгэр, сэрэдэбэ тахсыаға.

«Энсиэли» хаһыат редакцията

Наследный совет депутатов муниципального образования «Бетюнский наслег» Намского улуса (района) Республики Саха (Якутия)

РЕШЕНИЕ

XII сессия наследного Совета депутатов Муниципального образования «Бетюнский наслег»

от 28 декабря 2009 года N 47

О СЛОЖЕНИИ ПОЛНОМОЧИЙ ГЛАВЫ МО «БЕТЮНСКИЙ НАСЛЕГ»

На основании п. 2 ст. 5 Закона Республики Саха (Якутия) «О муниципальных выборах в Республике Саха (Якутия)», рассмотрев личное заявление главы МО «Бетюнский наслег» Бубякина П.И., наследный Совет депутатов МО «Бетюнский наслег» РЕШИЛ:

1. Утвердить заявление главы МО «Бетюнский наслег» Бубякина Павла Ивановича о добровольном досрочном сложении полномочий главы МО «Бетюнский наслег».
2. Назначить выборы главы МО «Бетюнский наслег» на 14 марта 2010 г.
3. Опубликовать данное решение в улусной газете «Энсиэли».

Зам. председателя Совета депутатов МО «Бетюнский наслег» МАРКОВА Г.П.

Магазин «Бэдэр» поздравляет жителей и гостей улуса с наступающим Новым годом!

Новое поступление зимней спецодежды от ведущих российских производителей. Кроме этого магазин реализует по оптовым ценам широкий ассортимент пиротехнических изделий (фейерверк) от официального дилера «Русский фейерверк». Все товары сертифицированы.

Магазин принимает заявки по каталогу от населения, коллективов предприятий и организаций независимо от форм собственности на поставку спецодежды, обуви и других товаров по договоренности. Действует гибкая система скидок в зависимости от суммы заказа.

Открылся продуктовый отдел.

Приглашаем посетить магазин «Бэдэр»!

Наш адрес: ул. Чернышевского, 60/1. Конт. тел. 89241719299, 89248658329

МАХТАЛ

Миэхэ соһуччу кэрэ киһэни, улахан бырааһынныгы бэлэхтээбит тэригтэбэр «Айан-Транс» ООО коллективтар, ген. директорга Румянцев Михаил Иннокентьевичка, сөбүдэссибэр Бугаева Александра Егоровнага уонна коллегаларбар — кыргыттарбар мунгура суох улахан махталбын тиэрдэбин!

Махтанабын чугас дьоммор — бары аймахтарбар сүүрэн-көтөн улахан күүс-көмө буолбуккуттар. Ыалдыттарым дуоһуна сыннаһан, үөрэн-көтөн коллективка улахан махталларын тиэрдэбин.

Баһарабыт эһиэхэ чэигэн-чэбдик доруобуйаны, сылаалах үлэбит таһаарылаах, олоххут ситиһиһиһэх буоллун, баһарбыккыт барбаран, то-булбуккут туолан истин, дьон-сэргэ саһаһа санаата олохсуйдун, дириң махтала эһиэхэ күүс-көмө, үөрүү-көтүү аһала турдун!

Барыгытын үүнэн иһэр Саҥа дьылынан ээрдэлибит! Бары дьиз кэргэнгит бөбө туруктаах буоллун дьиз алгыһыт!

Махталы кытары Люция Николаевна, ийэтэ, оһолоро, аймахтара

Таптааллаах ийэбит, эбээбит, хос эбээбит, тыыл ветерана, Нам олохтооһо ДМИТРИЕВА ПРАСКОВЬЯ ТИМОФЕЕВНА ыараханньык ыалдьан 82 сааһыгар б.д. ахсынны 27 күнүгэр билиги кэксэбиттэн туораабытын бары чугас аймахтарыгар, билэр дьонугар дириңник курутууһун туран иһитиннэрибэит. Кыргыттар, уолаттар, кийиңиттэр, күтүөттэр, сиэнэр, хос сиэнэр	Ытыктыыр, чугас дьоммутугар Миронова Роза Макаровнага, күтүөппүтүгэр Петр Гаврильевич, эдийиңитигэр Мария Дмитриевна Сергучевтарга, Христина, Александр Бугаевтарга, бары аймахтарыгар таптыыр кыһа, балтылара СЕРГУЧЕВА Светлана Гаврильевна бу олохтон туораабытынан дириң кутурбаммытын тиэрдэбит. Марина, Сергей Кокарева дьиз кэргэттэр
Күндү дьоммутугар Ноговицыннар, Дмтриевтэргэ ийэлэрэ, эбээлэрэ, хос эбээлэрэ ДМИТРИЕВА ПРАСКОВЬЯ ТИМОФЕЕВНА күн сириттэн ыалдьан барбытынан дириң кутурбаммытын тиэрдэбит. Балта Александра Тимофеевна, Винокуровтар, Дьяконовтар, Сивцевтар	Улуустаагы киин балыһа коллектива, администрацията, профсоюзнай тэригтэһэ Петр Гаврильевич, Мария Дмитриевна Сергучевтар таптааллаах балтылара, Петрова Варвара Гаврильевна, Ноговицына Светлана Евгеньевна убаастыыр кийиңиттэрэ, санаторнай дьааһыла воспитателэ СЕРГУЧЕВА Светлана Гаврильевна ыарахан ыарыттан өлбүтүнэн дириң кутурбаммытын тиэрдэбит.
Биригэ үөрэммит табаарыспыттар Ноговицын Славбаа күн күбүй ийэтэ СЕРГУЧЕВА Светлана Гаврильевна күн сириттэн улаханньык ыалдьан барбытыгар дириң кутурбаммытын тиэрдэбит. Биригэ үөрэммит оһолорун, төрөппүттэрэ, учууталын	Администрацията и профком Намского филиала ГУП ЖКХ РС(Я) выражают соболезнование ветерану тыла и труда Мионовой Розе Макаровне, дочери, зятю, всем родным и близким по поводу кончины после продолжительной болезни любимой дочери, матери, сестры СЕРГУЧЕВОЙ Светланы Гаврильевны.
Биригэ үөрэммит табаарыспыттар Ноговицын Павел Гаврильевичка таптыыр кэргэнэ СЕРГУЧЕВА Светлана Гаврильевна ыалдьан олохтон туораабытынан дириң кутурбаммытын тиэрдэбит. Хатын Арыс оскуолатын 1981 с. выпускниктара	Убаастыыр учууталыгытар Слепцова Галина Ильиничага, киһи дьиз кэргэттэригэр, аймахтарыгар таптааллаах оһолоро, сиэнэ, бырааттара СЛЕПЦОВ Игорь уһун, ыарахан ыарыттан олохтон туораабытынан дириң кутурбаммытын биллэрэбит. Хатын Арыс орто оскуолатын 2009 с. 11 «б» кылаас выпусктара, төрөппүттэрэ
Чугас табаарыспыттар Ноговицын Павел Гаврильевичка, киһи оһолоругар таптыыр кэргэнэ, ийэлэрэ СЕРГУЧЕВА Светлана Гаврильевна ыалдьан өлбүтүнэн дириң кутурбаммытын тиэрдэбит. Гаврильевтар дьиз кэргэттэрэ	

«Энсиэли» хаһыат редакционной-издательской ситимигэр талыһынна, тангыһынна уонна бэчээттэннэ.

Формата А3. Кээмэйэ 2,0 бэчээт. лисс.

Көһүл сыананан атыыланар

Индекс — 54889. Тираһа — 2399

Бэчээккэ илии баттанытын графига —

12:00 ч. 29.12.2009 с.

Бэчээккэ илии баттанна — 11:30 ч. 29.12.2009 с.